

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XIII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v torek, dne 30. decembra 1930.

Telefon št. 2552.

STEV. 151.

Na pragu novega leta.

Z mnogimi načrti in nadami prestopamo prag Novega leta. Treba je izpopolniti naše železniško omrežje, modernizirati način obratovanja, neodložljiva postaja modernizacija cest za potrebe prometa z motornimi vozili, treba je izvršiti nujna vodno-regulacijska dela, zgraditi vrsto modernih naprav za tujski promet v naših letoviščih, treba je graditi javna poslopja za potrebe carinske uprave, pošte, za zdravstvene in kulturne ter socialne svrhe. Želimo končno uresničiti načrte elektrificiranja banovine, da damo industrijski aktivnosti novega leta.

Mnoga od teh del odlašamo že leta. Vedno se najdejo vneti zagovorniki, ki pravijo, da sedaj ni pravi čas za investicije in da je treba počakati boljših časov. Toda zmotni so taki nazori in če hočemo napredovati, teh del ne smemo več odlašati. Treba pa je, da ne izgubimo v slepi podjetnosti, v pregorečem navdušenju reelnih tal izpod nog, da ne precenjujemo svoje gospodarske zmoglosti, da razporedimo breme teh javnih del na dve generaciji in opustimo dosedanji način finansiranja, ko smo vse take potrebe pokrivali iz tekočih dohodkov. Ta doba je definitivno za nami.

Nikdar ni bila potreba javnih del nujnejša kot je sedaj pri nas, ko je treba tisočem pridnih rok preskrbeti zaposlitve; jim nuditi možnosti zasluzka pri produktivnih delih. Privatna inicijativa se je na Bledu s hvalevredno vnemo že lotila posla. Do pozne zime je zvenela lopata, je udarjalo kladivo na novih zgradbah, da se naše lepo letovišče do prihodnje sezone opremi res z vsem komfortom, katerega je vajen inozemski gost, ki prihaja k nam na oddih. Impozantne stavbe, ki so se dvignile zadnje tedne iz tal, nam dokazujejo, kolikega pomena je lahko za nas tujski promet, če ga znamo prav organizirati in pospeševati. Le nekoliko malo ugodnosti, ki jih je prinesel zakon o pospeševanju hotelske industrije, je bilo potrebno, da se zasebnim podjetnikom vzbudi interes za naprave, od katerih bo imel cel okraj znatnih koristi. — Po Bledu bi bilo treba, da pridejo na vrsto naša druga zdravilišča in letovišča, Rogaška Slatina, na kateri leži dosedaj neko težko mrtvilo. Dobrna, Slatina Radenci in drugi. Laško in Rimske toplice že kažejo prve znake probujanja, gradbene aktivnosti in interesa za razmah.

Ljubljano in Maribor čaka v novem letu mnogo javnih del, ki bi se bila imela izvršiti že v preteklem letu. Upamo, da se vsaj v novem letu ne bo zopet z nepotrebnimi formalizmi onemogočalo njihove izvedbe — tem bolj ker je finansiranje že davno osigurano in ne nalaga občinam novih bremen.

Banski svet, ki se bo prihodnji mesec sestal v Ljubljani, bo imel priliko, da pri razpravi o proračunu banovine premotri naš gospodarski položaj in potrebe, da začrta program bodočih banovinskih javnih del. Tu bo že težje spraviti potrebe v sklad z razpoložljivimi dohodki in jim določiti prednost — ker so potrebe res skoro vse enako nujne. Jasno je, da se modernizacije državnih in banovinskih cest ne da več odlašati. Izgleda tudi, da je ministrstvo javnih del že našlo formulo za finansiranje preureditve naših cest brez povečanja sedanjih dajatev, ki niso majhne.

Ni dvoma, da bo morala država preodkazati za te svrhe v bodoče večje svote iz državnega proračuna, kakor je to storila dosedaj. Stanje naših cest postaja vedno bolj nevdržno, ker pri sedanjem primitivnem načinu vzdrževanja vsled intenzivnega prometa vidno propadajo.

Železniška uprava obeta da bo svoj gradbeni program v okviru proračuna nadaljevala. Obljube se pogosto ponavljajo, toda dela gredo le počasi od rok. Želimo, da nas vsaj novo leto ne razočara glede obljub za vpeljanje motornih vlakov, razširjenja in modernizacije kolodvorskih naprav, obnove in izpopolnitve preobremenjenih prog itd.

V vprašanju elektrifikacije smo v preteklem izvojevali prvo borbo, ki se je končno izkazala za vrlo potrebno in koristno. Medtem so se pojavili novi resni interesi za izkoriščanje in izgradnjo naših vodnih sil. Smatramo, da ne kaže privatne inicijative odklanjati, odbijati, marveč da je naš interes, da jo pridobimo in pritegnemo k uresničitvi naših gospodarskih zamisli.

Vsekakor se nadamo, pričakujemo in želimo, da bi bilo novo leto plodnejše in srečnejše na polju javnih del kot je bilo preteklo leto.

Svetovno gospodarstvo ob koncu 1930.

Svetovno gospodarstvo zaključuje tekoče leto s pasivno bilanco. Ameriška produkcijska mašinerija, ki se je bila razvila do gigantskih dimenzij in ki je zasipala ves svet s svojimi produkti, se je pričela zaustavljati — špekulacije na borzi so povzročile nedogledne bančne polome. Anglija s težavo vzdržuje oborožen mir v kolonijah, ki gospodarsko naglo napredujejo. Posledica je milijon brezposelnih doma. V Nemčiji je nepričakovano zavladala težka industrijska kriza, milijoni brezposelnih delavcev in težko breme reparacij povzročajo skrb vladi in gospodarstvu. Sovjetska gospodarska ofenziva, o kateri se je še pred letom dni govorilo z nasmehom in omalovaževanjem, je zavzela tak obseg, da pričinja vedno močnejše stresati trhli in puhli kapitalistični režim buržujske Evrope. To kar se je smatralo pred letom dni še fantastično in neizvedljivo, postaja kruta realnost in neizprosno preteča opasnost.

Vsi ti pojavi kažejo, da se nahaja svetovno gospodarstvo v mrzličnem stanju. Shajajo se konference — razorožitvena, carinsko premirje, britanska imperijalna in druge — toda zaman! Od nikoder blažilnega leka — čudotvorne pomoči. Formule, ki jih po dolgih razmotrivanjih najdejo in sprejmejo te konference, niso v stanju, da bi spremenile nerazveseljivo sliko svetovnega gospodarstva. One ostanejo mrtve črke na papirju. Prizadevanja Društva narodov v Ženevi imajo malo praktičnih uspehov. Ni se mu posrečilo, da uveljavi mednarodni sporazum o uvoznih in izvoznih prepovedih in omejitvah, niti konvencijo o carinskem premirju. Ujedinjena Evropa je danes bolj razdvojena, kakor kadarkoli med svetovno vojno.

Neizprosno padamo v trgovinski politiki nazaj v srednji vek, v razmere, ki so vladale med in tik po končani svetovni vojni. Vračamo se v dobo gospodarjenja in regulacije mednarodne

trgovine z kontingenti, z monopoli, z uvoznimi dovoljenji in pri trgovskih pogodbah igra večjo vlogo interes, da si ohranijo pogodbeniki možnost izigravanja, kakor pa da se izgradi in zajamči trajen in neoviran medsebojni promet. Pripravlja se že naskok na klavzulo največjih ugodnosti, ki smo jo še do včeraj smatrali za nedotakljivo.

Nestalnost, problematičnost zanaša ta atmosfera v mednarodne odnose. Danes dekretira ena država prisilno uporabo domačega hmelja, jutri uvaja druga monopol žita, tretja monopol koruze, četrta žigovanje jaje, peta povišuje carino na tropine in oljate pogače. Se predno smo rešili eno eksportno industrijo preteče nevarnosti, se pojavijo že dve ali tri druge nevarnosti. Kako naj se pri tem z uspehom obratuje, z mirom organizira in racionalizira obrate.

Ves ta veliki svet — vsi ti dogodki — se zrcalijo v neposrednem refleksu v naših, če tudi malih in malenkostnih razmerah. Morda dosedaj še v malem obsegu in samo v nekaterih panogah — toda vedno bližje prihaja ta nevarnost — nevidno posega v delovanje in nehanje posameznika, izčrpa njegove moči in voljo do dela. Neslišno posega v našo idilo — vidimo le posledice, ko stojimo pred velikim nerešljivim problemom.

Izgledi v bodočnost v takih nestalnih prilikah inozemstva postajajo negotovi. Prvi interes, ki nam ga diktirajo nesigurni ekonomski mednarodni odnosi, da se tem tesneje oklenemo in poprimemo izgradnje lastnega gospodarstva, ki je še v marsičem pomanjkljivo, nezadostno in zaostalo, ker to so edina trdna tla, na katera lahko z zaupanjem in sigurnostjo gradimo.

Obilo sreče in zadovoljstva v Novem letu 1931

želi vsem svojim prijateljem

Trgovski list

Položaj gospodarstva v Dravski banovini.

Predsednik Zbornice za TOI Ivo Jelačin o aktualnih problemih in stanju našega gospodarstva. - Prizadevanja Zbornice za TOI, da se težak položaj omili.

(Iz poročila v plenarni seji Zbornice za TOI dne 30. decembra 1930.)

Gospodarski položaj zborničnega področja se v teku zadnjih treh mesecev, ki so potekali izza jesenske plenarne seje, ni bistveno izpremenil. Proces padanja cen in popuščanja konjunktura se nadaljuje v trgovini, obrti in industriji in celo naše gospodarstvo stoji pod pritiskom te pojave. Vsi krogi uvidevajo, da je naš interes in najboljši izhod iz tega položaja, da se skušajo čimprej prilagoditi izpremenjenim prilikam.

Nazadovanje izvoza lesa. — Potreba omejitve produkcije in specializacije proizvodnje.

Padcu cen poljskih pridelkov je sledil padec industrijskih sirovin in izdelkov, kateremu se mora tudi naša industrijska produkcija prilagoditi. Naše področje v največji meri zadeva nazadovanje pri izvozu lesa, ki je pričelo že spomladi in se tudi v jesenskih mesecih ni nič izboljšalo. Znatno število žag je moralo popolnoma ustaviti obrate. Cene so nazadovale do 25% napram lanskemu letu. Le posamezni specialni predmeti so zadržali prejšnje cene. Kriza, ki je izbruhnila z vso akutnostjo v industrijskih državah srednje in zapadne Evrope, ni ostala brez upliva na naše kraje in naše gospodarske prilike, posebno jo občutimo v izvozu, kjer se kljub znižanim cenam le s težavo dobijo večja in solidna naročila. Stojimo pred neizogibno nujnostjo, da se bo morala naša lesna produkcija, ki je bila v letih povoljne konjunktura 1927 do 1929 močno narasla, skrčiti na nivo normalne potrebnosti, se specializirati, a predelava lesa kreniti na nova pota.

Zbornica se v polni meri zaveda težavnega položaja in neprilikk, ki nastajajo gospodarstvu v taki prehodni fazi in že na zadnji plenarni seji stečuli o prizadevanjih Zbornice, da bi se javna uprava in državne gospodarske ustanove ozirale na izpremenjen položaj v gospodarstvu in prilagodile razne dajatve, predvsem takse

in tovarnine dekonjunkturalni situaciji. Zbornica je v tej smeri že spomladi z uspehom zahtevala znižanje cenovnika za zavarovanje valute za one šumske proizvode, kjer so cene občutno nazadovale. Urgirala je uveljavljenje direktne tarife z Grčijo, ki je stopila končno 15. maja v veljavo. Predlagala in dosegla je nato razširjenje najvažnejših izjemnih tarif v tem zveznem prometu, posebno uvrstitev večjega števila važnih nakladalnih postaj za stavben les na zborničnem področju v to tarifo.

Odpomoči je iskati v tarifnih olajšavah.

Zbornica je nato v prvi seji posvetovalnega odbora pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani opozorila na položaj lesne industrije in trgovine ter predlagala razširjenje izjemne tarife za žage na one industrije, ki predelujejo okrogel les v finalne produkte. Zahtevala je znižanje vozarin za les in drva v izvoznem in v lokalnem prometu na nivo, ki je veljal pred lanskoletnim pomladanskim povišanjem tarif. Da se omeji inozemski uvoz drv iz Rumunije in Vojvodine, je zbornica že spomladi meseca marca predlagala povišanje uvozne carine na les in drva, ki je bila končno 6. novembra uveljavljena.

Pri razpravah tarifnega odbora meseca avgusta v Beogradu smo z največjim povdarkom zahtevali, da se nujno prično pogajanja z upravo italijanskih državnih železnic radi poenitve prevoza lesnih pošiljatev iz Jugoslavije na italijanskih progah v okviru jugoslovansko-italijanske zvezne tarife. Predočili smo zastopnikom prometnega ministrstva z živimi besedami važnost tega vprašanja za splošne gospodarske prilike v Dravski banovini in številčno očrtali obseg tega problema za naše kraje. Železniška uprava je, kakor smo obveščeni, že stopila v stik z italijanskimi delegati in na ponovnih konferencah, posebno na zadnji v Budimpešti dne 18. decembra, pokrenila to

zahtevo. Rezultat dosedanjih razgovorov nam še ni znan.

Na septembarskih sejah tarifnega odbora smo ponovno predlagali v svrhu omiljenja položaja uveljavljene tarife tarifnih povpostov za najvažnejše predmete našega izvoza lesa, kar bi po izvršenih cenitvah znašalo za celo državo okrog 20 milijonov dinarjev. V avgustu smo na prometnih konferencah v Beogradu predlagali, da se zagigura v jesenski sezoni lesni trgovini neskrajšan nakladalni in razkladalni rok, da se znižajo pristojbine za industrijske tere in za ležarinske prostore na železnicah. Žal so bili naši predlogi dosedaj le deloma uvaževani. Zahtevo po znižanju pristojbin odklanja železniška uprava, češ da tega fiskalni razlogi ne dovoljujejo in da se da le z največjo težavo prepričati o resnosti položaja lesne trgovine in industrije. Naravno je, da smo v danih prilikah zavzeli stališče proti obremenitvi sečnje gozdov z novo takso, ki jo predlaga banovina, ker smatramo, da v dobi, ko je treba znižati povsod produkcijske stroške na minimum, ni mesta uvajanju novih taks. Naše stališče je banovina vsaj v toliko upoštevala, da je opustila takse industrijalce za les, posekan v lastnem gozdu.

Izjavili smo se proti temu, da se ponekod obdavčuje s pridobitno tudi vrednost lesa, ki se obdela na žagi in se ne upošteva, da je po zakonu obdavčljiv le oni višji dohodek, ki se doseže z industrijsko predelavo lesa. Tudi je zbornica opozorila finančno upravo na posledice, katere ima za nekatere kraje padec cen in zastoj v lesni stroki in jo naprosila, da se na te težave ozira pri izterjavanju davkov.

Ob priliki revizije socijalno-političnih zakonov in določitvi novih tablic opasnosti je stremela zbornica za tem, da čimbolje zaščiti interese podjetnikov in omili obremenitev lesnih strok, ki so bile svoječasnno uvrščene v razmeroma visoke nevarnostne razrede nezgodnega zavarovanja. Žal, da je statistika nesrečnih slučajev pokazala, da je od skupnih letnih 30.107 nesrečnih slučajev (v letu 1926) odpadlo 10.788 slučajev na lesno stroko, torej nad eno tretjino in se zato zahteve lesnih strok ni moglo ustreči.

Zbornica bo nadaljevala svoja prizadevanja v naznačenih smereh tudi v bodočem letu, da se omili prehod v najvažnejši panogi našega gospodarstva in je zadržala vse dosedaj neusvojene predloge v evidenci.

Pravilnik o znižanju železniških tarif za žito.

Zaradi težkega položaja, ki ga prevziva naše gospodarstvo, je železniška uprava sestavila pravilnik o dalekosežnih ugodnostih, ki naj omogočijo našemu gospodarstvu uspešnejšo borbo z inozemsko konkurenco, na drugi strani pa dovedejo do znižanja cen tudi doma. Med drugim predvideva ta pravilnik, ki bo takoj uveljavljen, znaten popust od normalne tarife za izvoz pšenice, rži, koruze, ječmena in ovsu od vseh postaj v žitorodnih krajih do vseh mejnih postaj in luk v državi. Za daljavo do 200 km znaša popust 10 odstotkov in se stopnjuje do oddaljenosti 500 km na 45 odstotkov. Pri izvozu preko naših luk se računa za vsakih 10 ton tovora 100 Din popusta. Za izvoz otrobov znaša popust

Nov zakon o likvidaciji vojne škode.

Kakor znano, je stopil 23. t. m. v veljavo zakon o končni likvidaciji poslov glede izplačila vojne škode. Oddelek za državne dolgove in vojno škodo pri ministrstvu financ je izdal k zakonu naslednje pojasnilo:

Ker sodišča za vojno škodo niso mogla dokončati dela v obmejnih krajih v roku, kakor ga zakon predpisuje, zato oškodovane osebe niso mogle pravočasno predložiti v izplačilo izvršne razsodbe. Po drugi strani pa je treba v najkrajšem času končati delo glede izdaje obveznic 2 in pol odst. rente za vojno škodo. Zato je z novim zakonom olajša-

Kriza kemične industrije.

Posledica nizkih cen poljedelskih produktov se je pokazala najmočneje v industriji umetnih gnojil. Naročila in interes domačega trga je padel na minimum. Izvoz pa je tudi pri znižanih cenah zelo otežen, naročila minimalna, deloma, ker so inozemske države zgradile same nove velike tovarne za proizvodnjo gnojil, deloma pa radi tega, ker se je moral omejiti v uporabi umetnih gnojil tudi inozemski poljedelec.

Ostala kemična in metalurški industrija ste prisiljeni racionalizirati svojo proizvodnjo z obnovo in modernizacijo raznih naprav, da vzdržite pojačano inozemsko konkurenco, ki se poslužuje v mnogih primerih dumping cen za plasiranje svojih proizvodov na naših tržiščih. Naša vlada se doslej še v nobenem primeru ni odločila, da bi nastopila proti takim pojavom in uporabila proti dumpingu one zaščitne ukrepe, ki jih vsebuje zakon o carinski tarifi.

Nazadovanje industrijske produkcije.

V celoti je večina panog industrije morala prehodno, nekatere celo na daljšo dobo omejiti produkcijo, ker so zaloge neprodanega blaga prekomerno narastle. To velja tudi za tekstilno industrijo, ki je do nedavno obratovala še pod razmeroma najugodnejšimi pogoji. Nekoliko upogleda v zaposlitev industrije nam nudi primerjava uporabe domačega premoga v industrijskih obratih v posameznih mesecih letošnjega leta napram lanskemu letu, ki je znašala v Dravski banovini:

Mesec	L. 1929 ton	L. 1930 ton	Razlika ton
januar	29.406,8	27.174,8	- 2.232,0
februar	31.037,9	22.441,9	- 8.596,0
marec	30.399,6	23.375,2	- 7.024,4
april	27.722,7	22.791,9	- 4.930,8
maj	27.576,6	23.932,5	- 3.644,1
junij	25.884,5	23.953,0	- 1.931,5
julij	25.073,7	24.223,7	- 850,0
avgust	30.740,7	23.082,3	- 7.658,4
september	30.012,1	26.835,8	- 3.176,3
oktober	31.493,0	26.994,9	- 4.498,1
november	28.701,2	26.703,4	- 1.997,8
skupaj	318.048,8	271.509,4	- 46.539,4

V celoti je torej v letošnjem letu nazadovala uporaba premoga iz domačih rudnikov pri naši industriji za 46.539,4 ton, ali preko 15%. Skupno z ostalimi banovinami, v katere dobavljajo naši premogovniki premog, je konzum premoga iz slovenskih revirjev v industriji padel v 11 mesecih letošnjega leta od 604.000 ton na 489.000 ton, torej za 111.000 ton in ima še vedno padajočo tendenco.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

od vseh postaj v državi do vseh obmejnih postaj, odnosno luk, pri najmanjši oddaljenosti 40 km 60-30%.

Tudi za izvoz suhomesnate robe so dovoljene posebne ugodnosti od postaj, kjer se nahajajo tovarne za predelavo mesa, do vseh obmejnih postaj. Pri oddaljenosti najmanj 400 km znaša popust do 5 ton 7% ter se stopnjuje do 10 ton na 25%.

Prav tako se priznavajo posebne ugodnosti za prevoz umetnih gnojil in sirovin za izdelavo umetnih gnojil. Popust znaša od vseh postaj v državi pri oddaljenosti najmanj 400 km 40%, če se plača voznina po tovrni težini voza. Za prevoz umetnih gnojil, ki se pridelujejo v državi, velja popust od vseh postaj pri oddaljenosti 400 km na kosovno blago 21%, pri tovorih z najmanj 5 tonami pa 31%.

no delo pri presoji teh predmetov, določeni so novi roki, izdani novi predpisi ter je vse delo proglašeno za nujno. To je v zvezi s potrebo, da se definitivno uredi izdane obveznice in določi njihov končni loterijski načrt. S tem bo omogočena zaključna dodelitev vojne škode in bodo mogle vse oškodovane osebe doseči svoje razsodbe. V zvezi s tem predpisuje zakon skrajni rok za njihovo izplačilo. Vse zainteresirane osebe se opozarjajo, ako imajo že razsodbe o odmerjeni vojni škodi, naj skrbje za to, da postanejo te razsodbe izvršne in da jih pravočasno v določenem roku 120 dni po uveljavljenju tega zakona predložijo v izplačilo, tako kakor zakon predvideva, kajti po tem roku bo prenehala možnost izplačila prisojene vojne škode.

Prijave za dopolnilno prenosno takso.

V smislu pripombe 12. V. k tar. postavki 12. taksnega zakona je vložiti do 15. januarja 1931 prijave za dopolnilno prenosno takso za tretjo taksno periodo, to je za leta 1931 do vključno 1935.

Za prvo taksno periodo, to je za čas od 1. januarja 1924 do dne 31. decembra 1925, so se vlagale prijave v začetku leta 1924. Za drugo taksno periodo, to je za leta 1926 do 1930 izjemoma ni bilo treba vlagati prijavo, ker je bilo ministrstvo financ odredilo, da se je odmerila dopolnilna taksa za ta leta še kar na podlagi napovedi za prvo taksno periodo.

Plačevanju dopolnilne prenosne takse (pristojbinski namestek, ekvivalent) so zavezane vse cerkvene in posvetne ustanove (zakladi) in fondri, samostani, posvetne in cerkvene občine, zadruga, zavodi, naprave, družbe in društva sploh, zlasti tudi vse delniške družbe, družbe z omejeno zavezo in vse druge pridobitne družbe.

Vse te družbe so zavezane plačevanju te takse in k prijavi samo, ako imajo kako nepremično imovino.

Od prečične imovine ni plačevati po našem sedanjem zakonu nobene dopolnilne prenosne takse ter ga tudi ni treba prijavljati.

Prijavo glede nepremičnin pa morajo vložiti tudi vse navadne trgovske družbe, ako je nepremičnina prepisana na družbo kot tako in ne morebiti na posamezne člane družbe. Na to opozarjamo še prav posebej, ker ravno navadne trgovske družbe za to prijavo niti ne vedo; ne vložite prijave pa ima za posledico, da je plačevati to takso za vseh pet let v dvojnem znesku.

Ako obstoji trgovska družba n. pr. iz dveh članov A. in B., pa je prepisana nepremičnina v zemljiški knjigi z eno polovico na A, z drugo polovico pa na B, ni lastnica te nepremičnine družba kot taka; plačevati ni nobene dopolnilne takse in tudi prijave ni vlagati nobene. Če bi bila pa nepremičnina prepisana n. pr. na »tvrdo A in B«, bi bila lastnica te nepremičnine družba kot taka, ne pa posamezna člana. V tem primeru je napraviti in vložiti prijavo pravočasno, to je najpozneje do 15. januarja 1931.

Prijave je vlagati na predpisani tiskovini, ki se dobi pri davčnih upravah, v Ljubljani pri blagajni finančne direkcije. Prijavi je priložiti en izvod taksnega lista, ki ga je kupiti navotam. Družbe, ki so zavezane javnemu polaganju računov, morajo priložiti prijavi tudi zadnjo bilanco, to je ono za l. 1929, ker te za l. 1930 seve še ni mogče.

Prijavo je vložiti za vsako davčno upravo posebej. Ako ma družba eno hišo v Ljubljani, eno pa v Kranju, mora narediti in vložiti dve prijavi; eno prijavo vložiti na davčno upravo za mesto v Ljubljano, eno pa za davčno upravo v Kranj. Taksni list in bilanco je priložiti k vsaki prijavi.

V prijavi je navesti nepremičnine po posameznih zemljeknjiznih vložkih in parcelah. Treba je torej vpogledati prej eventualno zemljiško knjigo in posestne pole, ker je navesti pri parcelah tudi njih površino, kar vse je razvidno iz formularja prijave. S prijavi torej ni odlašati na zadnji dan, ker je sestava prijave v posameznih slučajih lahko precej zamudna.

V razpredelku 14 prijave je navesti prometno vrednost nepremičnine. Za določitev te vrednosti naj se vzame ona iz l. 1924, za kar bodo služili dobro koncepti ali kopije prvotnih prijav. Ako se je vrednost nepremičnine medtem zvišala, jo je primerno povišati. Vobče je pa sedanja vrednost poslopij v primeri z vrednostjo začetkom leta 1924 nekaj nižja, ker je vsem znano, kako so rastle cene nepremičnin po preobratu vedno višje, do l. 1923, ko so dosegle vrhunec, od takrat naprej so začele pa zopet padati.

V razpredelku 16 je navesti tudi prometno vrednost pritliklin (fundus in-structus). Te pritlikline je v razpredelku 18 podrobneje navesti.

V razpredelku 13 je vpisati zakonsko minimalno vrednost nepremičnin. Ta znaša pri zemljiških parcelah 18kratni katastralni čisti donos, pri poslopijih pa 12kratno hišno najemnino (ali najemno vrednost), po odbitku 20, 25 ali 30 odstotnih vzdrževalnih stroškov, kakor se vzamejo ti v posameznih krajih pri odmeri zgradarine.

Ako je kako poslopje v smislu zakona o neposrednih davkih trajno davka prosto, ali pa če zgradarini sploh ni podvrženo (n. pr. tovarne, če niso v najem dane), ni treba navesti zanj nikake vrednosti ter je samo pripomniti, da je poslopje trajno davka prosto ali pa da davku vobče ni podvrženo. Ako je kako poslopje samo deloma davka prosto, ga je napovedati s celotno vrednostjo, ako je vse skupaj res eno samo poslopje in ne dvoje ali troje posameznih poslopij, od katerih bi se lahko vsako zase prijavilo. — Poslopja, ki so samo začasno davka prosta (nove stavbe), je prijaviti tako, kakor da bi ne bila prosta, ker nima ta prostost (davčna olajšava) nikakega pomena pri odmeri dopolnilne prenosne takse.

Dopolnilna prenosna taksa znaša vobče 0,4% od prometne vrednosti nepremičnine vsako leto.

Pri delniških družbah, prav tako tudi pri vseh drugih pridobitnih družbah in društvih, katerih članom pristoji izvesten delež osnovne skupne imovine, znaša ta taksa le 0,2%; to pa le v tem slučaju, če se take družbe ali društva ne pečajo z nakupovanjem in preprodajanjem nepremičnin. V posameznih primerih je finančno oblastvo razsodilo, da spadajo k tem družbam, ki plačujejo dopolnilno takso z 0,2%, vobče naše zadruga, ker so ravno deleži osnovna skupna imovina, pa ima vsak član svoj lastni delež. Zadruga, ki so plačevale po pomoti še sedaj to takso z 0,4%, naj prilože prijavi svoja pravila in naj pripomnijo, da prosijo, naj se jim odmeri dopolnilna taksa za naprej samo z 0,2%.

Čisto industrijske družbe plačujejo to takso samo z 0,1%. Te družbe naj pripomnijo v prijavi torej, da so čisto industrijske in da prodajajo samo svoje lastne izdelke.

U.

Dopolnilna prenosna taksa je, kakor pravi že ime, dopolnilo, odnosno nadomestek prenosnih taks, katere izgubi državni zaklad, ker dotična imovina ni v posesti fizičnih oseb in je vsled tega do gotove meje odtegnjena sicer običajnemu prometu. Dopolnilna prenosna taksa je torej bistveni del pri nas obstoječega taksnega sestava, dasi po svojem bistvu nadomešča davek na premoženje, ne pa prenosnih taks.

Dopolnilna prenosna taksa, ki je samo z drugim imenom nazvani avstrijski pristojbinski ekvivalent, se pobira tudi v naših sosednjih državah. V zadnjem času je pristojniski ekvivalent n. pr. v Avstriji predmet, okoli katerega se vrši borba za česu primerno reformo, predvsem v tem zmišlu, da se hipotekarne obresti priznajo za odbitno postavko. Še dalje pa gre borba proti pristojbinskemu nadomestu na čehoslovaškem. Tam se spričo težav, ki nastajajo pri odmerjanju ekvivalenta, zahteva, da se ta zastarela oblika enostranske obremenitve pravnih oseb izloči iz sestava čehoslovaškega finančnega prava.

Tudi pri nas so se pred petimi leti vršile zahteve, da se dopolnilna prenosna taksa česu primerno reformira in upamo, da bo finančno ministrstvo, ki v zadnjem času pripravlja reformo taksnega zakona, upoštevalo tudi glede te takse svojčas stavljen predloge.

Smotreni trgovci in industrijci čitajo vse dobavne razpise, ki jih redno prinaša naš list. Dobav potom javnih licitacij se more udeležiti vsak trgovec in vsak producent! Čitajte in ne opuščajte ugodnih poslovnih prilik, ki Vam jih nudijo udeležbe na javnih licitacijah!

Dr. Karel Kramar sedemdesetletnik.

Dne 27. decembra t. l. je praznoval dr. K. Kramar sedemdesetletnico svojega rojstva.

Rodil se je v Visokem pri Semelih v Krkonoških gorah kot sin zidar-skega mojstra. Po končani gimnaziji se je vpisal na univerzo v Pragi, kjer je dovršil juridične študije. Izpopolnjeval se je na univerzah v Berlinu in Strassburgu ter dovršil visoko šolo za politične vede v Parizu. Doma se je takoj posvetil političnemu življenju in ustanovil l. 1890. skupno s prezidentom Massarykom in poznejšim ministrom Kaizlom stranko realistov. Ze naslednje leto je bil izvoljen v dunajski parlament in istočasno v praški deželni zbor. Pridobil si je takoj velik upliv na vse in znal si ga je obdržati do današnjih dni.

V Avstriji je vodil takozvano politiko pozitivnega dela; dr. Kramar se je dobro zavedal, da tvorijo Slovani v Avstriji večino, in zato jim je hotel zagotoviti ono mesto, ki jim je priti-kalo. Odločno se je zavzemal za splošno, enako in tajno volilno pravico. Bil je vnet propagator avstrijsko-ru-

skega prijateljstva. Vsi njegovi odločni nastopi za Slované v Avstriji pa so mu nakopali veliko sovraštvo avstrijskih oblasti tako, da je bil dr. Kramar l. 1916. obsojen na smrt na vešalih in nato pomiloščen na 15-letno ječo ter po splošni amnestiji leta 1917. izpuščen na prosto. Takoj, ko je zadihal zopet svobodni zrak, je postal voditelj upornikov proti Avstriji in takoj po prevratu prvi ministrski predsednik češkoslovaške republike. Še danes se aktivno udeležuje v politiki kot poslanec narodno-demokratske stranke.

Ko praznuje danes dr. Kramar sedemdesetletnico svojega rojstva še popolnoma čil in svež, lahko s ponosom in hvaležnostjo trdimo, da je dr. Kramar človek, ki je s svojo energijo in s svojim odločnim nastopom ter sposobnostjo mnogo pripomogel do osvoboditve vseh Jugoslovanov; dragocene so nam pa tudi njegove simpatije, katere nam še danes vedno in ob vsaki priliki izkazuje. Ni čuda, da je zato želja vseh nas, da bi nam ostal živ in zdrav še mnogo let.

Eno leto borzne baisse.

Pogled na svetovno borzno poslovanje v letu 1930 ni posebno razveseljivo. Po deruti leta 1929 so se v prvih mesecih l. 1930 sicer pokazali znaki splošnega pomirjenja, a nadaljni razvoj se ni mogel otresti vpliva poostrojajoče se svetovne gospodarske krize. Ze v aprilu 1930 se je pojavilo splošno gibanje na baisse, ki je trajalo z majhnimi brezpomembnimi presledki z nezmanjšano močjo do danes. Poglejmo razvoj mednarodnega borznega indeksa v letih 1928, 1929 in 1930, pri čemer je indeks na koncu leta 1927 označen s številko 100.

Mednarodni borzni indeks.

Konec meseca	1928	1929	1930
Januar	104.3	121.3	93.6
Februar	102.3	118.5	90.2
Marec	107.1	114.3	91.7
April	113.9	108.3	92.7
Maj	117.8	106.5	88.1
Junij	111.6	106.8	81.1
Julij	106.7	108.0	81.0
Avgust	114.9	111.7	78.0
September	115.5	104.5	75.7
Oktober	112.8	92.2	70.0
November	117.0	88.3	69.5
December	116.0	85.5	66.4

Poglejmo padec na koncu leta 1929 in pa neprestano padanje od aprila l. 1930 dalje na rekordno globino 66.4! — Na borzah v Newyorku, Berlinu, Amsterdamu in Bruslju trgovane delnice so v povprečju zadnjih dveh baisse-dob zgubile polovico svoje tržne cene, borze v Londonu in Parizu od septembra 1929 dalje ca. 40 odstotkov, borze v Stockholmu, Milanu, Budimpešti in na Dunaju ca. 1 tretjino, borzi v Zürichu in Pragi ca. 1 četrtino.

Razvoj tedna 13. do 20. dec. 1930 kaže zopet nerazveseljivo sliko. Razen borze v Milanu, ki se je začasno nekoliko zboljšala, so zaključile za teden vse druge velike efektne borze z novimi padci. Splošni svetovni borzni indeks je padel v 3. decembrovem tednu zopet za 1 in pol na 66.4 točk. Zaključki dvanajstih velikih svetovnih efekt-nih borz so:

Konec 1927	Začetek 1930	13. dec. 1930	20. dec. 1930
= 100	1930	1930	1930
Berlin	77.1	48.3	47.8
London	65.5	50.5	50.0
Pariz	134.7	100.3	95.0
Bruselj	82.0	58.7	55.9
Amsterdam	80.8	55.0	51.9
Stockholm	81.4	71.3	70.1
Zürich	78.5	70.4	68.5
Dunaj	78.2	59.3	59.3
Budimpešta	79.0	62.3	61.9
Praga	94.8	79.3	78.7
Milan	94.2	76.8	77.7
Newyork	115.6	82.3	80.7

Atlas

nseh vrst eno- in večbarvne

Jugografika

Ljubljana, Sv. Petra nasip 23

Ponudbe in povpraševanja

Za izvoz lesa na Holandsko. Tvrdba M. de Winter c/o C. Berkelow, Rotterdam, Midellandstr. 81. b., se zanima za zastopstvo naših izvoznikovih tvrdk vseh vrst lesa. Interesenti naj pišejo navedeni tvrdki neposredno.

Oesterreichischer Exportverband, Wien VI, Mariahilferstrasse 1 e, se zanima za naslove tukajšnjih importnih tvrdk oziroma zastopnikov za hišne potrebščine, kakor tudi za zlozljive čolnice, ki jih uporabljajo športniki. Interesenti se pozivajo, da se direktno obrnejo na gori navedeno firmo.

Tvrdba Ollivary & Albertson, Marseille, 41, Rue Sainte Pauline želi stopiti v kupčijske zveze s tukajšnjimi uvozniki polenovke, rib itd. Interesenti se pozivajo, da se direktno obrnejo na gori navedeno firmo.

Povpraševanje po našem lesu v Italiji. Italijanski tvrdki Grassi & Vitalini, Milano (131), viale Marche 103 in Ugo & Ing. Carlo Spangher, Milano (137), via Moise Loria 76, se zanimata za nakup lesa, zlasti želi druga tvrdka oferte za hrastove frize. Ponuditi je tvrdkam neposredno.

Kupujte samo
CROATIA BATERIJE
žepne in anodne, ker so
NAJBOLJŠE

ZA MERKURJEV PLES,

ki se bo vršil v soboto dne 10. januarja 1931 ob pol 9. uri zvečer prvič v krasni plesni dvorani in vseh prostorih Trgovskega doma, opremljenih za postrežbo s toplimi in mrzlimi jedili, vlada vsesplošno zanimanje, saj bo to v resnici ena najodličnejših plesnih prireditev letošnje plesne se-zije. Ker je vstop dovoljen le proti vabilu in so ista že razposlana, se naprošajo vsi oni, kateri bi bili pri obilnem razpečevanju vabil le pomotoma prezrti, kakor tudi oni prijatelji društva, ki bi se želeli tega lepega plesa udeležiti, pa nimajo vabil, da to nemudoma prijavijo društveni pisarni Trgovskega društva »Merkur« za Slovenijo v Ljubljani, Trgovski dom, Gregorčičeva ul. 27, telefon 26-52.

DRŽAVNA UREDITEV OBRETNOSTNE MERE V RUMUNJI.

Rumunskemu parlamentu je predložen zakonski načrt, po katerem bi bankam in kreditnim zavodom bila prepovedana obrestna mera, ki bi prekoračila zakonito za Narodno banko določeno obrestno mero za več kot 5 odstotkov. V posebnih slučajih, kjer je bila obrestna mera že pogodbeno določena, se sme mera Narodne banke prekoračiti za največ devet odstotkov. Zakon naj velja nazaj.

Polinska

TVORNICA CIKORIJE

Priporoča
svoje izvrstne izdelke

Trgovska propaganda.

Mednarodna trgovska zbornica je pred kratkim otvorila anketo, tičečo se trgovske propagande in njenih sredstev: trgovski potniki, vzorci in tiskana reklama. Radi tega je bil jugoslov. odbor Mednarodne trgovske zbornice naprošen, da izvede tudi pri nas omenjeno anketo, zlasti ker želi ekonomska sekcija Društva narodov postaviti to vprašanje na dnevni red prihodnjega zasedanja Društva narodov. Cilj ankete je, poizvedeti da-li so poslovni krogi zadovoljni s sedanjo situacijo in postopanjem kar se tega tiče po raznih državah. Jugoslovanski odbor M. T. Z. je že razposlal vprašalne pole na vse gospodarske organizacije v državi s prošnjo, da naj se izjavijo, kakšno je njih mnenje glede postopanja s trgovskimi potniki, vzorci in tiskano reklamo.

Poziv lastnikom vlog pri bivši Poštni hranilnici v Budimpešti.

Ker je konvencija o bivši poštni hranilnici v Budimpešti z dne 7. novembra 1922 stopila l. novembra t. l. v veljavo, poziva uprava Poštne hranilnice ponovno lastnike hranilnih in čekovnih vlog kakor tudi rentnih depozitov pri Poštni hranilnici v Budimpešti, naj prijavijo svoje terjatve, če tega niso še naredili, po upravi Poštne hranilnice v Beogradu.

Kot poslednji rok za te prijave je odrejen 1. februar 1931. Na prijave, ki bodo prispale po tem roku, se ne bo oziralo.

1. Lastniki hranilnih vlog morajo poleg vlozne knjižice priložiti še domovnico ali potrdilo o bivališču, to je: morajo dokazati, da so imeli na normativni dan, to je 28. februarja 1919. leta, in da imajo tudi danes bivališče na ozemlju naše kraljevine.

2. Lastniki čekovnih računov priložijo poslednji izvod iz njihovega čekovnega računa.

3. Lastniki rentnih depozitov priložijo poleg rentne knjižice še potrdilo o državljanstvu.

Prijave je treba skupno z ostalimi dokumenti poslati direktno Poštni hranilnici v Beogradu. Posebno se naglašja, da se oni interesenti, ki so že prijavili svoje vloge in terjatve pri budimpeštanski Poštni hranilnici tekom meseca maja in junija 1928, ne obračajo ponovno na našo Poštno hranilnico s svojimi prijavi.

Razstave in sejmi

XII. oficialni in mednarodni trgovinski semenj v Bruslju se vrši od 8. do 22. aprila 1931.

Pristaniška, plovitvena in prometna razstava se vrši v Kielu od 16. do 31. maja 1931 z najobširnejšim programom. Prospekti se dobe pri: Ausstellungs-gesellschaft — Kiel — Rathaus.

Po svetu

Veliki italijanski koncern Montecatini bo imel letos sicer isti poslovni zaključek kot lani, a dividenda bo vsled gospodarskega položaja znižana najbrž od 18 na 15 odstotkov.

Poljska je nastopila v preteklih dneh prvič kot izvoznica lanu; tako se je objavil nov, za že itak oslabiljene ostale tekmece jako neljub konkurent na evropskem trgu.

Mednarodna industrija demantov je sklenila znižanje produkcije za 50 odstotkov.

Čilska vlada je zvišala carino za ca. 450 postavk za 20 in za 35%. Zvišanje stopi v veljavo 1. marca 1931.

Rusko posojilo »Petletni načrt v štirih letih« se po poročilu ruske državne banke ni obneslo in ni doseglo polnega števila podpisov.

Vire naravnega plina je po vzgledu USA pričela v velikem slogu izkoriščati tudi Kanada; v provinci Alberta so položili nad 700 km plinovih cevi.

Nova najdišča zlata so odkrili v Južni Afriki. So zelo bogata.

50-odstotna omejitev v produkciji demantov, o čemer smo že pisali, stopi v veljavo 4. januarja.

30-odstotna omejitev produkcije železa in jekla v deželah, ki pripadajo Mednarodni zvezi surovega jekla, je dobila pritrditve vseh interesiranih držav. Gre za mesec januar—marec.

Brezposelnih v Franciji je sedaj okoli 10.000, za Francijo dosti, glede na sosedne dežele izredno malo.

Ameriška avtomobilna industrija upa za januar po dolgem času zopet na ugodno produkcijsko številko, h kojemu upanju je upravičena vsled precej zadovoljivih zaključkov v prav zadnjih mesecih.

Druga mednarodna poljedelska konferenca se bo vršila 12. januarja in naslednje dni v Ženevi. Prva se je vršila v januarju 1930.

Insolvence na Ogrskem so v letu 1930 narasle za 20 odstotkov na 2262. Skupna pasiva znašajo 115,900.000 pöngov.

Ceno bakra je mednarodni kartel tik pred prazniki, in sicer s takojšnjo veljavnostjo zvišal od 10.30 na 10.55 cents za funt.

Trgovska bilanca Poljske izkazuje tudi za november precejšnjo aktivnost, nad 32 milijonov zlotov.

Stringher, guverner Italijanske banke, je umrl preteklo sredo. Bil je 30 let guverner te banke.

Angleška zaščitna carina na rokavice je odpravljena, kar pozdravljajo z velikim veseljem posebno v Češkoslovaški. V dobi zaščite je naraslo število delavcev v angleški industriji rokavic od 7700 na 11.300.

Češkoslovaški kartel vijakov obsega sedaj vse večje obrate v Češkoslovaški.

Produkcija petroleja v Češkoslovaški bo dosegla vsled otvoritve novih močnih virov pri Hodoninu najbrž ca. 10.000 cistern, kar odgovarja nekako tretjini skupne potrebe češkoslovaške, ki znaša ca. 30.000 cistern.

Češkoslovaška kovinska industrija, zlasti mala, računi glede na razredčene zaloge pri trgovcih in konsumentih z gotovostjo na zboljšanje kupčije po Novem letu.

Državni proračun Poljske za proračunsko leto 1931/32 izkazuje ca. 2890 milijonov zlotov izdatkov in prav toliko dohodkov. Obe postavki sta 1930/31 reducirani.

Noveliranje delniškega prava v Poljski bo stopilo v kratkem naredbenim potom v veljavo. Prilagoditev pravil delniških družb novim pravilom bo dobila na razpolago enoletno dobo.

Realne plače v Poljski so po podatkih Mednarodnega delavnega urada od leta 1926 nadalje narasle za 52 odstotkov, dočim so v drugih državah narasle bistveno manj ali pa celo padle.

Od 12 milijonov delavcev v Franciji je 1,700.000 inozemcev, na kar v sedanjem času rastoče brezposelnosti listi posebno opozarjajo.

Proračun Češkoslovaške izkazuje ca. 9840 milijonov Kč izdatkov in prav toliko dohodkov.

Leto 1930. — leto blagovne baisse.

Leto 1930. je bilo za blagovne trge leto najhujših pretresov in obupnih konkurenčnih bojev. Najsi gre za žito ali za kolonialno blago ali za kovine ali tekstilije ali za karsibodi — povsod globok padec v cenah, krčevito oporno prizadevanje, nadprodukcija in nezadosten konsum.

Popolno zadovoljive pojasnitve teh pojavov doslej še nimamo. Nikdo ni označeval baisse v taki izmeri, nikdo je sedaj ne more analizirati v njenem najnotranjem bistvu. Zadovoljili se moramo s študiranjem zunanjih znakov te baisse in vedeti moramo, da čakajo na eni strani čezmerno velike blagovne zaloge zastoj na prodajo, na drugi strani pa da milijoni stradajo vsled pomanjkanja tega blaga. Propadanje cen se je pričelo že s koncem mednarodne inflacije, po mrzlični hausse, ki je nastopila neposredno po svetovni vojski. V letih 1925 do 1928 se je zdelo, kot da je dosežena nekakšna stabilizacija, newyorški krah v letu 1929 je pa pokazal, da je bila ta stabilizacija le navidezna. Povsod so se bile pod vplivom kartela producentov tvorile umetne cene, ki so se pod napadom krize zrušile. Trhla gradba cen se je pričela rušiti že leta 1929, a šele leta 1930 je padel udarec za udarcem na nivo cen, ki je padel na skoraj vseh trgih globoko pod predvojne cene. Karteli, ki so bili mogli odložiti organsko prilagoditev cen na pogoje trgov, niso mogli preprečiti končnega padca notacij.

Tu podamo seznam izgub v raznih vrstah blaga in sicer odstotni padec cen od pričetka leta 1930 do konca leta 1930, dalje od najvišje notacije v letu 1929 in od leta 1913 do konca leta 1930.

Izgube v odstotkih do konca leta 1930:

	Od pričetka 1930	Od najvišje notacije 1929	Od l. 1913
Pšenica (Liverpool)	- 55.1	- 62.3	- 41.3
Koruza (Chicago)	- 16.5	- 28.7	+ 10.9
Sladkor (Newyork)	- 34.4	- 44.5	- 58.4
Kava (Hamburg)	- 14.2	- 61.8	- 32.3
Baker (London)	- 31.2	- 49.5	- 27.8
Cin (London)	- 36.7	- 50.6	- 43.5
Cink (London)	- 27.3	- 49.7	- 37.8
Kavčuk (London)	- 40.1	- 64.9	- 87.2
Bombaž (Bremen)	- 46.5	- 50.7	- 19.3
Volna (Bradford)	- 17.8	- 51.0	- 29.0
Džuta (London)	- 41.5	- 54.7	- 46.7
Petrolej (Newyork)	- 30.1	- 49.5	- 21.0

Na svetovnih trgih pšenice so bile oporne akcije kanadskega pšeničnega poola in ameriškega farmerskega urada v bistvu brez uspeha in so se pokazale kot popolnoma brez moči napram svetovnemu pšeničnemu eksportnemu prevozu v znesku ca. 143 milijonov kvarterjev, ki mu odgovarja samo uvozna potreba 82 milijonov kvarterjev. Položaj bi bil še bolj neugoden, če bi ne bil pridelek koruze v U. S. A. leta 1930 izredno slab. Le tako moremo razumeti, da so cene koruze v nasprotju z vsemi drugimi trgi nekoliko višje kot so bile leta 1913. O svetovnem trgu rži se more danes komaj še govoriti, ker so se važnejše dežele porabe s protekcionističnimi odredbami v preskrbi z ržjo napram inozemstvu termetično zaprle.

Trajna nadprodukcija v sladkorju je dovedla do znanih mednarodnih pogajanj v Bruslju. Sicer dogovor še ni popoln in se ga nekateri kontrahenti tudi nočejo držati, vendar obstoji pri producentih upanje, da se bo končni sporazum vendar dosegel. Cena sladkorja si je v zadnjih tednih faktično že precej opomogla. Tembolj negotov je položaj na trgu kave. Zmaga brazilskih revolucionarjev je oslabil tudi stališče »Defese« in je še negotovo, ali bo hotela nova vlada uničiti zaloge, ki jih je samo v Sao Paulo za 22 milijonov vreč, namesto, da bi jih dala na trg. Trgi čaja so več mesecev hirali, slednjič so si pa opomogli, v prvi vrsti zato, ker se je obnovil omejitveni dogovor med angleškimi in holandskimi posestniki planjaž.

Fiasko kartelne politike se nikjer tako jasno ne izraža kot na trgih kovin. Ekspozitni kartel bakra je moralno bankrotiral, ko je štrajk konsumentov v zvezi s spodbijanjem cen v Ameriki uničil njegovo tržno diktaturo. Prav tako brez moči je bila Tin Producers Association (tin = cin). Kljub neprestani restriktivni propagandi in ukrepom

glede prenehanja produkcije v številnih britansko-malajskih rudnikih je produkcija cina na Daljnem vzhodu le nebi-stveno padla, dočim je prodaja močnejše nazadovala; tako ne more biti govora o prenehanju nadprodukcije. Tudi na trgu cinka ni opaziti nobenih znakov o zboljšanju statističnega položaja. Leta 1929 je bila razpuščena evropska konvencija cinka; obnovitev se doslej vsled neupogljivosti Amerikancev in Belgijcev ni dala doseči. Razmeroma najbolje se je držal trg svinca, kjer je pool bistveno okretnejše operiral kot karteli na drugih kovinskih trgih. Seveda je tudi on v svrhu zagotovitve svojega obstoja moral v cenah precej popustiti.

Najbolj brezupen je bil razvoj cen kavčuka. Vsak poskus dogovora med angleškimi in holandskimi posestniki plantaž se je izjalovil, ker nikakor ni bilo mogoče dobiti domačih producentov v Nizozemski Indiji za regulacijo trga.

Stagnacija konsuma je v prvi vrsti povzročila rapidno padanje cen na trgih bombaža. Padanje je bilo ojačeno vsled bojkotiranja angleškega bombaževga blaga v Indiji, ki je produkcijo v Lancashire (Anglija) močno omejilo. Ameriški pridelek 1930 je sicer manjši kot je bil oni l. 1929, zato pa Egipčani i. dr. tembolj ponujajo, in financiranje v rokah državnih opornih uradov se nahajajočih zalog postaja zmeraj težavnejše in dražje. Depresija na trgih volne, postrojena vsled krize v predelovalnih industrijah, je dobila svoj poseben znak vsled ugodnih strižnih zaključkov v Avstraliji in Novi Zelandiji. Šele pri zadnjih avkcijah v Londonu se je zdelo, da se zaupanje v sedanji nivo cen povrača. Trg lanu je po daljši baisse-dobi zopet nekoliko trdnejši. Pesimizem pa vlada slejkoprej na trgu džute. Dve tretjini zadnjega pridelka se morajo vsled prodajnih težkoč vskladiščiti.

O položaju na trgih petroleja poročamo zmeraj sproti. Gornje številke nam pravijo, da je padec napram pričetku leta 1930 in še bolj napram najvišji notaciji leta 1929 dosti večji kot napram zadnjemu predvojnemu letu 1931.

Danes prevladuje mnenje, da je globinska točka na večini blagovnih trgov dosežena, da bo polagoma nastopila omejitev produkcije, zmanjšanje zalog in s tem ozdravljenje zgrešenega statističnega položaja. Takšna konsolidacija se pa more izvršiti le počasi in najbrž ne brez protiidarcev. Predpogoj za resnično zboljšanje cen je znižanje cen za fabrikate, da bo mogel konsum zopet nakupovati. Le tako more konsum zopet pomagati z nadkapaciteto delujočemu gospodarstvu surovin.

MILIJARDA DOLARJEV »PROSPERITETNEGA POSOJILA«.

V Washingtonu je bilo ob otvoritvi letošnjega kongresa pred par dnevi od strani odbora za zasilna dela, obstoječega iz odličnih trgovcev in bankirjev, predlagano, naj se najame takozvano »prosperitetno posojilo« v znesku ene milijarde dolarjev. To posojilo naj bi služilo za nabavo delovne moči stotisočim brezposelnim. Odbor upa, da se bo potom tega posojila dal brezplodno ležeči kapital porabiti za izvedbo obsežnih javnih del.

Naša izložbena okna.

Celje, decembra 1930.

Poleg zanimanja za smotreni aranžma oken in izložb naših trgovin opažamo predvsem, da v tem pravcu nismo bogve kako daleč. Skoro povsod, kamor pogledamo, ni res prave originalnosti. Vsak narod ima svoje umetnike, ki so se posvetili temu vprašanju in so skušali dati tudi v dekoraciji trgovin svoj jaz ali pa vsaj prilagoditi izložbe trgovin duševnosti naroda, oziroma razpoloženju kupcev. Pri nas tega ni. Mogoče radi tega ne, ker še danes natančno ne razumemo pojma in pomena izložbenih oken. Na kratko hočem tu označiti pomen in zmisel izložb.

Ze odkar obstoja trgovina, se je blago izpostavljalo kupcu na ogled. To pa iz sledečih vzrokov:

1. Da se blago pokaže in s tem privabi kupca.
2. Za one, ki nekaj iščejo, a ne vedo, kje bi dobili to, kar si žele.
3. Za mimo idoč, da se jih s tem opozarja.
4. Da se svoje stalne in priložnostne odjemalce opozori na novosti in modo.

Da izložba odgovarja na vsa vprašanja, moramo predvsem poznati svoje odjemalce in one, kateri bi še lahko postali naši stalni. Ustreči tem z izložbenim oknom, ni težko, posebno za one ne, ki poznajo dobro svojo klientelo in nje družabni položaj in okoliš. Iz izložbenih oken se mora zrealiti, kdo so stalni kupci, oziroma katera plast naroda tvori glavne odjemalce dotične trgovine. Meščan ima vse druge zahteve od kmeta in delavca. Pri aranžmaju izložbenega okna kot najcenejšega sredstva reklame se moramo predvsem zavdati, komu hočemo svoje blago prodajati, ker ni mogoče, da bi prodajali vsem in za vse. Moramo se odločiti za gotovo plast naroda. Duševnosti moramo prilagoditi vso svojo reklamo in tehniko pridobivanja klientele. Radi tega mora biti tudi naša trgovina opremljena temu primerno. Vsak se hoče počutiti v trgovini kot doma, to je, trgovina mora nuditi kupcu nekaj domačnosti, in ta domačnost je pa za različne sloje različna. To je važna črtnjenica in baš pri nas se v tem pogledu mnogo greši, oziroma se ne upošteva dovolj. Glavno vlogo igra tu duševnost kupcev in njih želje in težnje.

Rekli smo, da je izložbeno okno in zunanost trgovine najglavnejši znak za težnje trgovca samega. V njem se zrcali vse. Trgovec sam aranžira in vsi njegovi nastavljeni. Solidno in lepo opremljene izložbe vzbujajo spoštovanje in čut poštenosti in solidnosti trgovca. Malomarno opremljena izložba odbija.

Vprašanje nastane, kdaj izložba »vleče« in donša ono, za kar je namenjena. Izložba je samo takrat dobra, ako vzbuja posebnost in privabi kupca. — Ustreza svojemu namenu tudi takrat, kadar opozori mimoidočega nase in s tem na ime tvrdke. Najlažje se kontrolira rentabiliteto izložbe na ta način, da se zabeleži vse prodaje od časa, ko je izložba odprta, in sicer za vse izložene predmete med časom izložbe in pozneje. Nadalje s tem, da se opazuje privlačnost izložbe in kako ljudje komentirajo posamezne izložene predmete. Izložba ni dobra, kakor hitro ne vzbuja zanimanja pri pasantih. Tako izložbo je potrebno takoj prenoviti in ji dati to, kar je privlačno. Predvsem je potreba paziti, da je izložba originalna. Ker danes vzbuja pozornost samo to, kar je originalno in privlačno. Posebno naši manjši trgovci greše mnogo na tem. To pa radi tega, ker ne polagajo važnosti na originalno zamisel izložb in njih privlačnost.

Izložba pa ni samo to, da aranžer pokaže svoje zmožnosti v originalnosti kombinacije barv in zamislekov, ampak njen cilj je predvsem, da služi pro-

Povpraševanje po našem blagu.

Glasnik Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine priobčuje v svoji 14. številki sledeča povpraševanja po našem blagu:

Razni predmeti: Večja zavarovalna družba v Rosaini de Santa Fe v Argentini želi stopiti v poslovne stike z našimi izvozniki, ki izvažajo v Argentino. Št. 8332.

Surovo in kovno železo: Trgovsko zastopstvo za Kanado v Italiji želi stopiti v zvezo z našimi izvozniki kovnega in surovega železa. Št. 8463.

Žitarice, hmelj, maraskin in surova svilu: Posredovalni bureau v Belgiji želi zastopati naše izvoznike žitaric, hmelja, maraskina in surove svilu. Št. 8493 in 8854.

Les za kurjavo in oglje: Večja italijanska firma iz Padove želi kupiti večje količine lesa za kurjavo in oglje. Št. 8521.

Razni proizvodi: Nemška firma iz Dresdene želi poslovnih zvez z večjimi izvozniki za razne proizvode, ki so sposobni konkurirati. Št. 8527.

Sadje: Neka grška firma iz Aten želi uvažati naše sadje. Št. 8527.

Domača obutev: Velika belgijska firma želi poslovne zveze z našimi izvozniki obutve iz blaga za dame, katero bi prodajali v Belgiji, Holandiji in kolonijah. Št. 8636.

Beli karton za škatlje: Italijanska firma želi zveze s trgovci s kartonom za škatlje za gumbe. Št. 8523.

Deske in grede: Italijanska firma iz Piacenze želi ponudbe za deske, morale in grede iz smrekovine, »uso Trieste«. Št. 8722.

Slanina in svinjska mast: Italijanska firma želi kupiti slanino in svinjsko most. Št. 8721.

Konzervirano sadje, zelenjava in ribe: Irska firma želi ponudbe od tvornice za konzervirano sadje, zelenjavo in ribe. Št. 8701.

Domači vosek: Nemška firma želi kupiti vosek. Št. 8701.

Telečje in ovčje kože: Zastopnik velike poljske firme za kože v Varšavi se interesira za surove telečje in kozje kože ter ovčje z volno. Št. 8769.

Bosanski les: Večja italijanska firma iz Padove želi poslovnih vez z bosanskimi firmami za les za izvoz preko morja. Št. 8766.

Izvoz v Poljsko: 1. Varšavska firma želi kupiti suhe češplje; 2. neka firma se interesira za naše orehe; 3. Uvozna tvrdka v Vilni bi prevzela zastopstvo naših tvrdk za uvoz sadja in življenskih potrebščin; kupovala bi tudi za svoj račun. Št. 8934.

Ovčje in kože jagnet: Večja poljska firma želi poslovne zveze z izvozniki suhih in soljenih ovčjih in kož jagnet z volno. Firma ima zelo dobre zveze z državnimi oblastmi. Št. 8935.

Vino za izdelovanje konjaka. Poljska tvornica želi nabaviti vino za izdelavo konjaka. Št. 8887.

Poljedelski proizvodi in žitarice: Večja italijanska firma se interesira za naše žitarice, zlasti za turščico, slanino in poljedelske produkte sploh. Št. 9032.

Svinjske ščetine in kozja dlaka: Italijanska firma iz Padove želi kupiti svinjske ščetine in kozjo dlako. Št. 9038.

Oljčno olje: Holandska firma želi ponudbe za oljčno olje. Št. 8862.

daji in jo pospešuje. Radi tega mora izložbeno okno pokazati vse lastnosti blaga. Potreba je, da se blago tako pokaže, kot si ga kupci žele in kot blago samo zasluži. Lastnosti blaga se mcratio spoznati že v izložbi. Blagu je potreba dati mesta, da naredi efekt. Radi tega morajo biti okna dobro razsvetljena in ne preveč natrpana z različnim blagom. Enotnost izložbe je važna, kakor je važno blago samo.

Upamo, da s časom tudi na tem polju dosežemo nekaj, kar nam bo v ponos, moramo pa gledati, da ne ostane samo pri kopiranju, ampak da to stran reklame prekrojimo po naše in za naš okus in zahteve. Ker le takrat bodo izložbe odgovarjale namenu.

G. Gomišček.

Trgovci! Naročajte blago pri tvrdkah, katere oglašajo v »Trgovskem listu«.

Trajen vir dohodkov

Razpečuje v kraljevini Jugoslaviji Fran Ksav. Ležnik,
Maribor, Cankarjeva 26

nudi prodaja

MAGGI-jevih izdelkov za juhe.

Bakrena ruda v Dravski banovini.

Nekaj informativnih podatkov o rudniku »Slovenija« v Sovodnjah nad Škofjo Loko.

Slovenija, dasi na bakrenih rudah zelo revna, je bila v srednjem veku v tem oziru dosti boljša. Baker se je pridobival ali sam (v spojinah seveda) ali zajedno z živosrebrno rudo (okolica Idrije, sedaj v Italiji).

Prav ta okolica — najbližji kraji ob meji — pa vsebuje bakreno rudo v takih množinah, da je misliti na eksploatacijo. Glavna ovira pri tem pa je nizka cena bakra. Vendar pa delajo posamezniki, ne glede na vse ovire, žal, da morajo delati res sami in imajo tudi primeroma lepe uspehe.

V okolici Škofje Loke (v Zavodnjah, obč. Oselica) vrši g. Al. Sušnik, trgovec iz Ljubljane, že dolgo vrsto let z gmotnimi žrtvami poizkuse, realizirati ponovno eksploatacijo bakrene rude, kajti hribovje v okolici Zavodnjah, ob potokih Podjelovica, oziroma nižje Hobovščica, so primeroma bogati na bakru. Nahajamo pa tu baker v spojinah bakrenega kršca, malahita in bakrenega sijajnika.

Neumorno delo g. Sušnika pa je rodilo tudi uspehe. Danes je več rudišč (6) odkritih in gotovih za eksploatacijo, drugi rovi so pa še v razvoju in je upati v kratkem času, da prinese več ali manj ugodne rezultate.

Poleg teh rudnikov pa je še rudnik »Škofje«, ki je pa žal v Italiji. Bil pa je že v obratu od 1852—1870 in zaposloval mesečno do 150 moči in še več. Leta 1872. pa so obrat ustavili; zaradi preniknih cen bakra se namreč ni rentiral.

Rudniki od št. 1—6 so bili po prevratu od g. A. Sušnika na novo odkriti, a zaradi raznih okoliščin šele v zadnjem času zadostno odprti za nadaljnje delo in eksploatacijo.

Rudnik nosi oficijelno ime: »Bakre-

ni rudnik Slovenija«, je last gospoda Sušnika iz Ljubljane, podeljen v številkah 1, 2 in 4 s podeljenimi jamskimi merami.

V okolici teh rudnikov pa se nahajajo še stari opuščeni rovi, in sicer: Emilgrube, Esperanza-Grube in Francisci-Grube, ki so bili svoje dni v obratu in čijih ruda se je topila v Toplicah pri Kopačnici nad Hotavljami. Ruda je imela v starih eksploatacijah čistega bakra približno 5% in se je iz njega izdeloval rožetni baker, oziroma cement baker.

Današnja ruda hrani približno 5% čistega bakra.

Za pričetek obratovanja v rudniku je deloma že vse pripravljeno in sedanjemu lastniku je zgradil v vasi Zavodnjah na prometnem kraju hišo, ki bi naj služila za pisarniške in poslovne prostore.

Dobre prometne ceste, velike zaloge lesa in bogate vodne sile za črpanje električne energije so na razpolago. Pripomniti je, da že obstoja v bližini rudnika hidroelektrična centrala, ki razpolaga s 500 HP. G. Sušnik nadaljuje započeto delo vztrajno, ali tu ne opravi posameznik dosti. Zavedajoč se tega, želi stopiti v stik s tu ali inozemskimi rudarskimi družbami za eventualno osnovanje rudarske družbe. Čim bi našla cela akcija ugodna tla za razvoj in procvit, bi sigurno uspela, zlasti če bi se izdelovala na mestu bakrena modra galica, ker je v naši državi porabimo ogromne količine.

Iz dosedanjih izvajanj je razvidno, da nudi »Bakreni rudnik Slovenija« najugodnejšo priliko za rentabilno investiranje razpoložljivih kapitalov v naših gospodarskih krogih in je le iskreno želeli, da bi se našli v naši državi resni in podjetni interesi, ki bi stopili na lice mesta v stik s sedanjim lastnikom in pomagali z združenimi silami dvigniti na dan bogate zemeljske zaklade — v korist sebi, pa tudi v procvit našega celokupnega narodnega gospodarstva.

Novoletna želja brezposelnih trgovskih nameščencev

Od trgovskega potnika smo prejeli:

Pred kratkem smo čitali poziv g. ministra za trgovino na vse naše trgovce, da naj uporabljajo pri poslovnem medsebojnem dopisovanju le naš jezik, ker to zahteva ugled in korist države.

Pričakovali smo, da bodo po tem pozivu vsi naši časopisi započeli ostro borbo proti razvadi, ki se je žalibog pri nas tako udomačila, a na žalost ni niti eden časopis prinesel v tej stvari niti besedice več, kakor omenjeni poziv. Časno izjemo tvori pa »Trgovski list«, na katerega se tudi sedaj obračamo v prepričanju, da bo priobčil, ker je že parkrat prej in pozneje načel to vprašanje. Čudimo se, da se baš taki, ki se sicer zelo radi trkajo na svoja nacionalna in še bolj socialna prsa, ne zavedajo, kolikoga pomena bi bila dosledna izvedba omenjenega poziva, zlasti za nas trgovske potnike in trgovske nameščence sploh.

Pomisliti je le, koliko naših trgovskih pomočnikov in potnikov, stenografov in korespondentov je danes brezposelnih in zopet koliko teh poklicev je pri nas zasadenih po tujcih! Pomisliti je le, koliko inozemskih firm bi moralo zaposliti naše ljudi, če bi hotele imeti poslovne zveze z nami! Izgovor, da smo mi majhen narod in da ne moremo zahtevati od velikih narodov poznanje našega jezika, tu ne drži, ker trgovski svet se ne meri niti po velikosti in niti po številu, ampak le po kupcih in prodajalcih.

Neodpustljiv greh je, da naši trgovci kupujejo blago od tujih potnikov, ki govorijo pri tem svoj jezik, neodpustljiv greh je, ko kupujejo naši trgovci bla-

go od inozemskih trgovcev, da si pri tem dopisujejo z njimi v njihovem jeziku, je pa tudi neodpustljiv greh to, da se tega naša javnost ne zaveda. Ko bo pa ta ali oni hotel porabiti za svoje demagoške namene brezposelne trgovske pomočnike in potnike, takrat bo seveda dobro vedel, da smo mi tukaj in bo pri tem celo pozabil, da je sam precej kriv, da nas je toliko brezposelnih. Zato apeliramo na vse, zlasti pa na zastopnike našega javnega mnenja, da zstavijo vse svoje sile za dosledno izvedbo poziva g. trgovskega ministra in da tako tudi praktično izvajajo svoja načela ter obenem lajšajo bedo nas brezposelnih trgovskih pomočnikov.

Veletrgovna
A. Šarabon
v Ljubljani
priporoča
špecerijsko blago
raznourstno žganje, moko in
deželne pridelke, raznourstno
rudninsko vodo.
Lastna pražarna za kavo in
mlin za dišave z električnim
obratom.
Ceniki na razpolago.
Telefon št. 2666.

PERUTNINARSKI TEČAJ.

Dne 20. t. m. so se v Ljubljani zbrali perutninarji k zaključku tečaja. V mestni klavnici je bilo navzočih nad 140 tečajnikov, kjer se je razkazovalo klanje perutnine, in sicer po francoskem načinu, primerno za eksport. G. Hedžet iz Šiške je praktično tolmačil delo, dr. Kunc pa je lepo opisal ameriški način klanja. Za tem sta gospa Černetova in g. Seher demonstrirala praktično kapunjenje na starejših petelinih. Nato se je vršil ogled klavniških naprav pod vodstvom dr. Kunca. Popoldne ob 14. uri je bilo nadaljevanje predavanj v dvorani Delavske zbornice. Prva je predavala ga. Černetova o valjenju, konserverjanju jaje itd., nato pa kmetijski referent g. Malasek iz Novega mesta o krmljenju razne perutnine. Zaključno predavanje je imel g. Zupanc iz Maribora. V zbranih in poljudnih besedah je predavatelj podal najvažnejše iz vsega perutninarstva. Ta tečaj bo gotovo vzgojevalno vplival na razvoj perutninarstva, zlasti na deželi. Tajnik Kmetijske družbe g. Kafol se je ob koncu zahvalil banski upravi za podporo, ki je omogočila prireditve tečaja, predsednik odseka g. Seher pa vsem predavateljem za zares izbrana in poučna predavanja.

Kvalitetna
znamka

Zahtevajte
povsod!

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopni firmi:

889. Sedež: Celje.

Dan vpisa: 16. decembra 1910.

Besedilo: Karol Jezernik in drug.

Obratni predmet: Podjetje za izdelovanje cementnega blaga.

Izstopil je iz družbe: Weixler Leopold star.

Vstopil je kot nov družabnik: Weixler Leopold ml., zasebni uradnik v Celju.

Za namestovanje upravičena sta odslej oba družabnika skupno.

Podpis firme odslej: Pod natisnjanim, štampiljiranim ali po komerkoli pisanim besedilom firme se podpišeta oba družabnika kolektivno.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Celju, dne 16. decembra 1930.

(Firm. 301/30 — Rg A II 167/3)

Izbrisala se je nastopna firma:

890. Sedež: Celje.

Dan izbriša: 16. decembra 1930.

Besedilo: Izdelovalnica kandit »Jorac«, Anton Fazarinc, Celje.

Obratni predmet: Izdelovanje in prodaja kandit.

Izbrise se vsled opusta obrata.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Celju, dne 16. decembra 1930.

(Firm. 302/30 — Rg A II 239/3)

Dr. A. Ogris:

Industrijske carinske zaščite.

a) Neprimernost simplistične presoje.

Propovedniki svobodne trgovine si predstavljajo učinkovanje industrijskih carin običajno zelo enostavno in radi predpostavljajo, da podraže carine cene industrijskih izdelkov zmiraj s celnim svojim zneskom. Pogostoma nekako ne morejo odoleti nagnjenju, deliti vse prebivalstvo na dva dela, t. j. na potrošnike ter na producente ter, stavljačoc interese konzumentov na prvo mesto, opozarjati na interesna nasprotja, katera — po njih mnenju —, med njimi povzroča ravno industrijska carina. Radi se vse premalo ozirajo na okolnost, da vstvarja carina samo možnost, podražiti izdelke, katere možnosti se pa more proizvodnja poslužiti in jo popolnoma izrabiti le tedaj, če so v konkretnem primeru dani tudi za to potrebni pogoji. Toda ravno pri presoji industrijskih carin se je treba posebno skrbno čuvati šablonskega izvajanja konkretnih posledic iz abstraktnih pravil; ravno tu ne smemo posameznih problemov motriti ločeno od celokupnosti gospodarskih razmer ali pa iz pojavov iz izkustev, dobljenih v posameznih dobah in strokah, sklepati, da podajajo pravila za celotni kompleks industrijske carinske zaščite. Kakor se na eni strani priporoča, presojeti učinkovanje industrijskih carin izolirano raz teoretično zrelisče, t. j. iskati pravila iz poenostavljenih stanj in dogajanj, veli vendar na drugi strani neizmerna raznoličnost industrijske proizvodnje, se ukloniti dejstvom, upoštevati mnogoštevilnost možnosti ter motriti učinkovanje carin v skoraj vsaki stroki in na posameznih stopnjah produkcijskega procesa posebej. Tudi tega ni pozabiti, da industrija ne proizvaja, kakor poljedelstvo, samo nekaj malo vrst množičnega blaga, ki se povsod troši v velikih količinah, temveč da proizvaja več tisoč raznih vrst blaga, potrošnje vsake vrste pa je omejeno na ožje in včasih zelo ozke kroge odjemalcev.

Že interes, ki ga imajo posamezne industrijske stroke na carinski zaščiti, je vse prej nego enakomeren. Tako si žele stroke, ki so zavisne na pribavil inozemskih poluizdelkov, njih carine prosti uvoz in carino na lastne finalne izdelke, dočim se obračajo želje tuzemske industrije dotičnih poluizdelkov v nasprotno smer. Industrije, ki so navezane na izvoz, vseobči industrijski zaščiti običajno niso prijazne, drugim pa, ki proizvajajo popolnoma ali pretežno za tuzemsko potrošnjo, bodo zahtevale prosti uvoz sirovin ter pomožnih snovi. Pa tudi v eni in isti stroki, na primer v železarski in tekstilni, je potreba zaščite zelo neenaka, tako da se zaščitni interesi križajo na posameznih stopnjah produkcije in kakor proizvajajo bolj navadno ali bolj kvalitativno blago. Še bolj zamotan je položaj v kemični industriji, v kateri se podjetja običajno ne morejo enotno specializirati, ker je isti proizvod za eno in isto podjetje končni izdelek, poluizdelek in sirovine obenem in je pogostoma težko reči, kaj je glavni in kaj postranski izdelek. Rentabilnost kemičnih industrijskih podjetij zavisí pač tudi od cen in carin, pa v veliki izmeri tudi od možnosti, vse različne kemične spojivke, ki tekem proizvodjalnega procesa nastanejo, ugodno ter popolno izrabiti; v tem pogledu pa zna ob okolščinah carina povzročiti več škode kakor pa pridov.

b) Neizbežnost industrijskih carin.

Med alternativami, da-li naj uvede

industrijsko zaščitno carino ali ne, država pogostoma nima široke izbire. V dobi, v kateri produkcija in trgovina čim dalje večjega števila izdelkov prehaja v roke monopolističnih združb, ni več računati s tem, da bo mednarodna konkurenca tuzemsko gospodarstvo preskrbovala z blagom po najnižjih cenah. Ona ponuja po nizkih cenah ter celo pod nabavno ceno, dokler tuzemskih podjetij ne uniči, potem pa z izredno zvišanimi cenami izžema tuzemsko potrošnjo po mili izvolji. K uvedbi industrijskih carin je pretežno agrarna država prisiljena tudi tedaj, kadar prično industrijske države uvozu njenih poljedelskih pridelkov zapirati vrata; ker zavoljo tega njeno kmetijstvo ne more preživljati in zaposlovati prebitke delovnih sil, se morajo te izseliti ali pa jim mora država vstvariti delovne prilike v zaščitnih industrijah in obratih; da se država odloči za poslednje, za to ima po navadi še drugačnih razlogov dovolj.

Industrijske carine se uvajajo, da vstvarijo industriji in obrti v tuzemskih odjemališčih relativno trajen prednostni položaj; brez te relativne trajnosti bi se kapitali in delo posvečali strokam, ki brez zaščite nimajo izgleda, prinašati v doglednem času zadovoljive donose. Če obstoječe industrije morejo, ako jim carina zaseda domača tržišča, polagoma vstvarjati ugodnejša razmerja med produktivnimi činitelji in med raznimi kategorijami stroškov in z zvišano rentabiliteto pritegniti izdatnejša kapitalna sredstva. Kajti zaščitne carine omogočijo že najprej, doseči za industrijske in obrtne izdelke takšne cene, ki so potrebne, da se, še predno zastare, izplačajo nove naprave in višji izdatki, ki so združeni z uvajanjem novih industrijskih panog in strok. Če se ob varstvu carine prvi poskusi dobro obnesejo, pohite k takim industrijam kapitali in delovne moči v večjem izobilju, kar povzroči sčasoma med tuzemskimi podjetji konkurenco, ki približuje tuzemske cene kljub carini čim dalje bolj cenam, ki veljajo na svetovnih tržiščih; seveda le pod pogojem, da se tako zaščitena industrija ne skartelizira. Da to ne velja kar tako vseplošno za vso industrijo, se podaja že iz specialnih proizvodnih pogojev sleherne stroke. Zategadelj svetuje njen lasten interes vsaki državi, postopati po dobro premišljenem načrtu, ki ustreza celotnemu narodovemu gospodarstvu in konkretnim možnostim v vsaki stroki posebej. Le da politične peripetije v parlamentarnih državah redkokedaj dovolijo, da bi se po načrtu vztrajno postopalo. Tako bo država zaščitila najprej osnovne industrije (hranilno, železno, tekstilno, kemično i. pod.), v nadaljnjem pa bo načrtoma dajala prednost takim strokam, ki imajo v tuzemstvu svoje surovinsko zaledje, katere zaposlujejo mnogo delovnih moči, plačujejo mnogo davkov in prometnih pristojbin in v katerih je investirano razmeroma mnogo domačega kapitala.

(Dalje prihodnjic.)

URADNI TEČAJI ZA JANUAR.

Finančni minister je za mesec januar določil naslednje uradne tečaje: 1 napoleonder 218'60 Din, 1 zlata turška lira 249, 1 angl. funt 247'20, 1 dolar 56'35, 1 kanadski dolar 56'05, 1 nemška marka 13'45, 1 poljski zlot 6'33, 1 avstrijski šiling 7'95, 1 belga 7'88, 1 madžarski pengö 9'88, 1 braziljski milreys 5'20, 1 egiptski funt 281'20, 1 urugvajski pezos 43, 1 argentinski pezos 18'70, 1 turška papirnata lira ali 100 pjastrov 26'70, 100 zlatih francoskih ali švicarskih frankov 1095'90, 100 francoskih frankov 221'70, 100 italijanskih lir 295'40, 100 holandskih goldinarjev 2269, 100 rumunskih lejev 33'50, 100 bolgarskih levov 40'88, 100 danskih kron 1506'70, 100 švedskih kron 1512'70, 100 norveških kron 1506'70, 100 španskih pezet 601, 100 grških drahem 73, 100 češkoslovaških kron 167'55, 100 finskih mark 142 in 100 letonskih latov 1083'50 Din.

Približno 5,720.350.— zlatih frankov ali 62,923.000.— Din nedvignjenih dobitkov srbskih tobač. srečk iz l. 1888, in srečk srbskega Rdečega križa iz l. 1917.

Iz restantnih listin je razvidno, da je do danes še nedvignjenih ca. 3,564.700 zlatih Frankov t. j. 39.211.700 Din dobitkov izžrebanih srbskih tobačnih srečk in ca. 2,155.650 zlatih Frankov t. j. ca. 23.712.150 Din srečk srbskega rdečega križa. Skupaj torej 5,720.350 zlatih Frankov ali 62,923.000 Din.

Vsota teh dobitkov predstavlja ogromni znesek 62,923.000.— Din, ki niso bili izplačani do danes, samo vesled lahkomišljenosti oziroma nevednosti srečnih dobitnikov.

Toda ne samo pri srbskih tobačnih srečkah in srečkah srbskega rdečega križa, temveč tudi pri raznih drugih kategorijah srečk izkazujejo seznanji restant kolosalne zneske, ki so od imeteljev srečk še nedvignjeni.

Nehote se vprašamo

od kod sledi ta neinformiranost in kdo je vzrok isti?

Emisijska ustanova srbskih tobačnih srečk je Finančno ministrstvo, srečk srbskega rdečega križa pa Srpsko (sedaj Jugoslovensko) društvo rdečega križa v Beogradu. Oni izdajajo sicer po vsakokratnem žrebanju oficijelno listo, ki jo na zahtevo pošljejo tudi vsakemu zainteresentu. Nikakor pa

žrebalnih list ne morejo pošiljati vsem lastnikom srečk.

ako to sami ne zahtevajo, ker jim niti ni znano kdo je lastnik te ali one srečke. Kajti srečke gredo iz rok v roke in je vsled tega emisijskim ustanovam vsaka evidenca nemogoča.

Srbske tobačne srečke in srečke srbskega rdečega križa niso samo zelo razširjene med ljudstvom v naši državi, temveč so tudi velike količine v rokah

Socijalno zavarovanje pri nas in v drugih državah v letu 1929.

Glavni tajnik Mednarodnega urada dela g. A. Thomas je podal na XIV. zasedanju mednarodne konference dela referat o stanju socijalnega zavarovanja po raznih državah. Iz tega posnemamo: Danes obstoje štiri mednarodne konvencije, tičeče se socijalnega zavarovanja; od teh so bile v zadnjem letu nadaljne ratifikacije. Tako je n. pr. sprejela Jugoslavija poleg Letonske in Rumunije konvencijo o zavarovanju obrtnih in trgovskih delavcev ter hišnih služabnikov za slučaj bolezni. To konvencijo je do sedaj ratificiralo osem držav, nekatere so pa odložile ratifikacijo notranjepolitičnih razlogov.

Konvencijo za bolezensko zavarovanje poljedelcev ni v l. 1929 sprejela nobena država; v prejšnjih letih so jo ratificirale štiri (Nemčija, Avstrija, Čehoslovaška in Luxemburg).

Konvencijo za nadoknado škode za slučaj nezgode pri izvrševanju poklica je do sedaj ratificiralo 11 držav. Prav tako je ratificiralo do sedaj 25 držav konvencijo o enakem tretiranju tu- in inozemskih delavcev pri nadoknadi škode za slučaj nezgode pri delu. To v splošnem; v posameznih državah je stanje socijalnega zavarovanja sledeče:

V Argentini so izdelali nov zakon o penzijskem zavarovanju bančnih uradnikov.

V Angliji so razširili zakon glede uživateljev rent na udove in sirote. Žene mož, ki so starostno zavarovani, imajo sedaj pravico do rente že s 65. letom.

V Grčiji je izdelan osnutek zakona o socijalnem zavarovanju.

V Italiji bodo preorganizirali bolezensko zavarovanje. Zavarovanje industrijskih delavcev se bo izvršilo z ozirom na strokovne in podjetniške blagajne, a zavarovanje poljedelcev se bo sprovedlo po teritorijih. Za

inozemcev. V naših krajih so bile posebno po prevratu v velikih količinah placirane potom obročnih prodajalec med naše ljudstvo, kateremu je prodajalec pri prodaji sicer obljubljal, da ga bo podjetje po vsakokratnem žrebanju obveščalo o eventualnem izžrebanju dobitkov. Toda to je ostalo samo pri obljubi. Kakor hitro je sicer obročni prodajalec prejel zadnji obrok se ni več brigal za srečko kupca. Tako izplačano srečko je izročil kupcu, a kupec je ostal o žrebanju vedno brez obvestil.

Iz tega sledi, da

mora vsak lastnik srečke isto sam držati v evidenci in se po vsakokratnem žrebanju informirati.

če ni bila morda tudi njegova srečka izžrebanja. Ker se pa lastniki srečk vedno zanašajo, da bodo obveščeni v slučaju, da je njihova srečka izžrebanja, ostane vsled tega večina dobitkov nedvignjenih.

Običajno zastarajo pri vseh srečkah dobitki že po preteku 5 let, amortizacijski zneski pa po 30 letih.

Zato je nujno potrebno in v interesu vsakega lastnika kakršnikoli srečk, da se po vsakem žrebanju pravočasno informira, sicer je škoda, da si nabavi srečke, ker ako jih pravočasno ne predloži v izplačilo, dobitki zastare, in kot taki pripadajo v korist emisijskih ustanov.

Da pa se to prepreči, priporočamo, v interesu lastnikov srečk, da se vsak zavaruje proti eventualni izgubi dobitka s tem, da naroči edini specialni list v naši državi, ki priobčuje vsa žrebanja, t. j. »Merkur«.

Tednik »Merkur« je neobhodno potrebno glasilo in ga vsled tega priporočamo vsakomur, ki poseduje kakršnekoli pred-, med- in povojne vrednostne papirje in srečke, ker je to prvi in edini strokovni list v naši državi, ki prinaša avtentična poročila o žrebanjih itd. Izhaja tedensko, naročnina letno Din 100. Naročila sprejema in informacije daje Upravništvo Merkur, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6. II. Telefon 30-52.

trgovske pomočnike je osnovana posebna državna bolniška blagajna, v kateri morajo biti vključeni vsi trgovski pomočniki od 15. do 60. leta.

Na Japonskem bodo v kratkem izpramenili obstoječ zakon o bolezenskem zavarovanju.

Letonska vlada je za polovico znižala javne subvencije za bolezensko zavarovanje, ukinila je brezplačno dajanje zdravil in ukinila je samoupravo bolniških blagajn.

Nizozemski parlament je sprejel nov zakon o bolezenskem zavarovanju. Poleg drugih določil je važno tudi to, da morejo strokovne bolniške blagajne osnovati skupno z delodajalci in delavci glavni savez in njegove podrejene organizacije. Za osnovanje take blagajne je potrebna državna odobritev, ki se pa vedno da, če so le izpolnjeni gotovi pogoji. Tudi smejo strokovne blagajne same določevati višino prispevka, ki ga mora plačati zavarovanec, a ta ne sme nikoli znašati več kakor polovico skupnega prisosa okrožne bolniške blagajne.

Na Norveškem in Poljskem se izdeluje nov zakon o bolezenskem zavarovanju; na Poljskem se bo uvedlo tudi starostno zavarovanje.

V Romuniji bodo unificirali zakone o socijalnem zavarovanju.

Rusija je omejila starostno zavarovanje v gotovih pogledih za rudarje, za delavce metalne in tekstilne industrije ter prometa. Tudi je Rusija znižala denarne podpore.

Na Švedskem bodo preravidirali zakon o bolezenskem zavarovanju.

Svica izdeluje zakon za zavarovanje za slučaj starosti in osirotelosti.

V Španiji so uvedli obvezno zavarovanje za slučaj materinstva.

Madžarska je izdala nov zakon o zavarovanju za slučaj obnemoglosti, starosti in smrti.

V U. S. A. so še štiri države sprejele zakon o zavarovanju za slučaj starosti tako, da je sedaj ta zakon v veljavi v 10 državah Sev. Amerike.

E. B.

Klic dolžnosti.

Prave meje za resničnega moža ne leže v stvarih, katere bi rad izvršil, a jih ne more, nego v stvarih, katere bi moral storiti, a jih ne stori.

R. W. Harvey, Fort Bliss).

Izpopolniti bi se dal predstoječi moto z Gregorčičevimi besedami, ki se glase še za nekaj stopinj resneje:

»Ne to, kar veleja mu stan, kar mož more, to mož je storiti dolžan.«

Važne stvari gotovo zahtevajo višja dejanja, a te zahtevajo vsikdar tudi eksistenco višjih ljudi, nadpovprečnih, zavestnih, sposobnih, odločnih mož, ki se zavedajo svojih zmožnosti in svoje velike naloge, delati za skupnost. Oni so predistinjirani, da vodijo važna mesta v vsakem kulturnem življenju naroda.

Prav tako je v narodno-gospodarskem življenju, ki končno odločuje višino prosvetno-kulturnega in narodnega življenja vsakega naroda. Ne bo odveč, ako se ponovno zopet prepričamo, da dobro gospodarsko življenje garantira odnosno zvišuje ves ostali kulturni nivo naroda.

Večina to pravzaprav že davno ve in to tudi ni nikomur več posebna modrost. A vendar, vendar, ko vse to vemo, vzpričo te vednosti in zavesti na lastni koži se vedno bolj bližamo splošnim polomom in gospodarski tragediji, mesto da se od njih oddaljujemo. Seveda, kadar je hudournik enkrat tu, pomaga zajezovanje in kopanje odtočnih jarkov bore malo ali celo nič in zahteva celo novih žrtev.

Naravnost čudovito je pasivno ravnanje naših premmogih ljudi iz gospodarskih krogov. Imajo upliv, materijalno in moralno moč, iz svojih postojank graditi fundamente obstoja sebi in množici svojih ljudi. Oni so po svojem položaju predistinjirani, da pripravljajo narodu blagostanje. Toda ne zavedajo se svojega velikega, odgovornega in častnega mesta, katerega zavzemajo.

Danes po tolikih letih »krize« bi ne smeli več govoriti o krizi, nego že o gospodarski tragediji, ki obstoja v tem, da poskuša vsako po hrbtu drugega rešiti se iz tega brezdnja in si pridobiti če tudi vsaj korak pred drugim na površje. Nič mu ni žal, da stopa po zmučenih udih slabejših in ob mrtvih truplih gospodarsko uničenih, samo da zaduha zopet malo svežega zraka. Oni pa, katerim je usoda prizanesla, pa stoje ob brezdnju, gledajo hladno žrtve gospodarske tragedije in izvajajo iz tega sklepe, kako naj bi moralo biti, namesto kaj naj store, zakaj se je to zgodilo, namesto kaj ukreniti, da se to ne ponovi ali nadaljuje, in samo ugibajo, koliko jih utegne to brezdnje še pogoltniti, mesto da tistim nudijo roko v pomoč. Pred tragičnimi dogodki si zakrivajo oči, mesto da jih odpro, skratka pokažejo vse mogoče izrodke pasivne resistence: nevoljo, nemoč, strah, obup, samoobrambo, čakanje, neodločnost, klonitev v usodo, omalovaževanje samega sebe itd.

Nikjer ni sveže odločitvene volje, ki bi projektirala aktivno delo: rešilni nastop, pobudo, odločnost, trdno voljo, junaštvo, vero v sebi in vero v zmago, pogum itd.

Od koga naj zahteva narod pomoči, ako ne baš od materijalno, moralno višjih in uplivnih v predestiranih položajih stoječih ljudi, vedrega lica, odločnih, možatih, še neutrujenih moči, ki bodo znale projektirati v aktivni smeri.

Kje so tisti? Ali jih imamo, ki bi hoteli storiti, kar so storiti dolžni sebi in narodu, ali jih imamo, ki bi hoteli tudi več storiti, kakor pa so dolžni samo sebi.

Stalen in dober zašutek

nudijo vsakemu trgovcu

dišave
znamke

»SLON«

GLAVNA ZALOGA

F. ŽIBENIK
Ljubljana

Zahtevajte
cenik!

V. Stregar:

O občevanju z odjemalci.

Prodajalci se morajo učiti misliti.

Kar si detajlni trgovec pridobi s smotreno reklamo, z okusnimi izložbami in dobrim blagom — vse to lahko izgubi radi nespretnega prodajnega osobja.

Osobje je, ki pravzaprav odloča pri kupu, odnosno pri prodaji: ali se bo kupec odločil za kak predmet ali ne. Sposobnost uslužbencev je merodajna za uspeh podjetja. Ne vem pa, če se tega tudi trgovci sami zavedajo; vedno vsaj se ne dobi takega utisa. Če človek malo opazuje pri obisku trgovin, spozna tu in tam napako, ki je zelo pomembna. Če človek dè to ali ono prodajalca, često ta ne ve, kaj bi odgovoril. Ugovarjate radi tega ali onega, prodajalec ali prodajalka ne ve, kaj naj vam poreče. Stavite kako vprašanje, dobite izbegavajuč odgovor. Vse to je ogromne važnosti pri umetnosti prodajanja, ki je zares prava umetnost. Vsakemu kupcu je takorekoč že prirojeno ugovarjanje ali pa neka neodločnost. Tu mora tedaj vmes poseči prodajalec,

Opazovanje in povpraševanje pri znancih v tem oziru je zares zanimivo. Kaj bi pa vi odgovorili, če bi vam stavlili sledeča vprašanja?!

1. Kako je vaše stališče, če navede kupec kak vzrok, radi katerega ne kupi blaga? Je-li umestno, da pokažete svoje začudenje? Kaj si misli kupec, če to storite?

2. Kakšni bi bili vaši odgovori, če bi slišali od kupca sledeče ugovore:

- mudi se mi in se ne morem danes odločiti;
- ogledam si predmet še tudi v drugih prodajalnah;
- isto blago dobim pri tvrdki A. ceneje;
- naprosim prijatelja, da pride z menoj in si tudi on ogleda blago;
- cena presega svoto, ki jo lahko izdam;
- nimam dovolj denarja s seboj, da bi blago že danes vzela;
- počakam, da znižate cene;
- danes se bom komaj odločil;
- ogledujem predmet za svojega prijatelja;
- sem utrujen in se ne morem odločiti;
- moram preje preudariti;
- blago mislim kupiti, delati pa nameravam dati mojemu krojaču;
- obleka mi ne pristojna dobro;

n) pri tvrdki A. mi je olajšano, ker imam tam odprt način;

- želim nekaj solidnejšega;
- za spremembo in predrugačenje ne plačam nič;
- to ni barva, ki mi ugaja;
- blago je druge vrste kot ste ga imeli lani;

s) kaj bi pa dejali, če reče gospa, da želi, da bi si tudi njen soprog ogledal blago ali pa, da ne ve, če bo pristojal predmet k že kupljenemu?

3. Kaj bi rekli, ali eventualno storili, če bi odjemalec grajal tega ali onega uslužbenca ali se pritoževal čez ta ali oni oddelek?

4. Ali je dostojno, da prodajalec blago konkurence kratkoma obsodi? — Čemu ne?

5. Delate razliko z ozirom na vljudnost med natakajem ali služkinjo in soprogo bančnega ravnatelja ter odvetnikom? Kak pomen ima vsak od teh za trgovino?

6. kako se često ponašajo prodajalci, če vrne kdo kako blago? Je-li to dobra prodajna politika? Čemu ne? Kako se nastopa in kaj se ukrene ob vrnitvi kakkega blaga?

7. Ali mislite, da je umestno, da prekinete kakkega svojega kolego-prodajalca, če ravno streže kakemu kupcu? — Čemu ne? Je-li umestno? Ali storimo to lahko na vljuden način?

Vsi navedeni ugovori so na dnevnem redu, našeta vprašanja oz. primeri se dogajajo dan za dnem. Od preudarnosti in spretnosti, osobito pa od brzega preudarjenja in razmišljanja prodajalca odvisi uspeh kupčije v teh slučajih.

Op. ur.: Ker smo radovedni, ali bodo naši cenj. naročniki gg. trgovci in njih nastavljenici na stavljen vprašanja pravilno odgovorili, jih prosimo, da nam pošljejo odgovore na uredništvo z naslovom: Uredništvo Trgovskega lista, Ljubljana.

Pravilno rešitev oz. nam vpslane prave odgovore priobčimo.

TISKARNA MERKUR- LJUBLJANA -
GREGORČICEVA 23

se priporoča za naročila vseh trgovskih in uradnih tiskovin. Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, statute, tabele i. t. d.

LASTNA KNJIGOVEZNIKA

Gospodarski položaj Nemčije.

Dopolnilno h gornjemu poročilu v zadnji številki »Trgovskega lista« pri našamo članek berlinskega dopisnika »N. Fr. Pr.« o gospodarskem položaju v Nemčiji v preteklem mesecu. Glasi se v glavnem:

Ce pri razmotrivanju nemških gospodarskih razmer upoštevamo dejstvo, da je v Nemčiji danes več kot 3.500.000 brezposelnih, bi mislili, da je padeč gospodarska močno napredovala. Napram temu je treba ugotoviti, da se je položaj sicer še poslabšal, da pa tempo padanja ni več tako hiter, kot je bil prej. Močna in dolgotrajna rezerviranost konsumna je postala bistveno manjša in morejo konsumne industrije obdržati svojo zaposlenost sedaj v precejšnji stabilnosti. Se celo o najhujšem napredku moremo govoriti, kar gre seveda na račun Božiča, tako v tekstilni industriji, v industriji čevljev, usnjenega blaga, oblačil, porcelana, stekla in papirja.

Nasprotno pa v ključnih industrijah železa in premoga zaposlenost se nadalje pada. Ta industrija se mora boriti z velikimi prodajnimi težkočami, ima vrhu tega manj dohodkov vsled znižanih domačih cen itd. Isto velja o strojni industriji, in le industrija vagonov in lokomotiv je nekoliko bolj zaposlena, čeprav se zmeraj nezadostno. Neugoden je tudi položaj avtomobilne industrije. Vse te industrije so dobile nekaj izenačenja v dvigu eksporta, čeprav le potom koncesij glede cen.

Problem, za kojega rešitev se sedaj vlada z veliko vnemo trudi, je ojačanje domačega trga. Akcija za znižanje cen je vsaj deloma dosegla svoj cilj, a še daleko ne vsega, kar je bilo nameravano. Vstrie s to akcijo gre prizadevanje za znižanje dohodkov (plač, tantiem itd.). Seveda se mora počakati, da se znižanje cen in znižanje dohodkov izenači. Na drugi strani se višina cen ne da kar enostavno diktatorično določiti. Ne zavisi samo od faktorja mezd in plač, temveč tudi od surovinskih cen, od glavninskih stroškov in od javnih bremen. Večjega znižanja davkov pred sredo bodočega leta ni pričakovati. K temu pride še dejstvo, da je kapital, to je dolgoročni kapital, v Nemčiji slejkoprejš drag. Bistvenega olajšanja pričakuje vlada od znižanja železniških in poštinskih tarif. — Predpogoj za nadaljnja olajšanja v doglednem času je sprejetje takozvanega reformnega programa po parlamentu. Sicer je pa vlada odločena, da uvede v slučaju prevelikih težkoč od strani parlamenta ta program z zasilno odredbo. Od parlamenta zavisi gospodarska bodočnost Nemčije v bližnjih letih.

Nemški Zavod za konjunktorno raziskovanje stavlja za konec novembra in

začetek decembra izredno slabo diagnozo za položaj nemškega gospodarstva; poročilo je na borzi v Berlinu zelo slabo učinkovalo. Po tem poročilu je sedanji padeč konjunktura tako težak, kakor ga je Nemčija komaj kdaj doživela. Po ugotovitvah zavoda je padla industrijska produkcija za četrtno lanske produkcije, deloma celo za polovico. V sredi tekočega leta so se začeli kazati posamezni znaki polagoma se porajajočega zboljšanja v gospodarskem položaju, a kriza zaupanja je te znake uničila. Padeč tečajev na trgu delnic, nazadovanje cen konjunktorno-občutljivega blaga in visoke obrestne mere na glavninskem trgu zaenkrat ne obetajo zboljšanja v položaju. Ni niti izključeno, da se konjunktura še nadalje poslabša. Morda bo pa politični razvoj ugodno vplival in bo zaupnica vladi vzpostavila zaupanje tudi v gospodarskem oziru.

Padanje avstrijske zunanje trgovine.

Razvoj v zunanji trgovini Avstrije za mesece januar — oktober nam kaže sledeči seznam, v milijonih šilingov:

Uvoz	Jan.—okt. 1929	Jan.—okt. 1930
Nemčija	562.2	477.7
Češkoslovaška	467.2	399.6
Ogrska	251.7	242.7
Poljska	246.3	176.4
U. S. A.	167.0	125.0
Jugoslavija	97.6	122.3
Rumunija	103.7	106.9
Švica	119.7	99.3
Italija	93.6	86.7
Vel. Britanija	96.0	75.9
Francija	71.2	59.6
Nizozemska	30.7	27.5
Izvoz		
Nemčija	288.3	275.9
Češkoslovaška	250.7	191.7
Italija	157.3	152.4
Jugoslavija	137.0	124.0
Ogrska	141.0	101.5
Švica	101.3	94.6
Vel. Britanija	78.1	85.0
Rumunija	90.5	70.8
Poljska	87.1	68.4
Francija	59.2	65.1
U. S. A.	64.0	43.2
Rusija	49.6	37.2

Razen relacij do Jugoslavije in Rumunije je vse padlo.

Izjemi v splošnem padanju sta Vel. Britanija in Francija.

* * *

H. N. Casson.

Štirje načini »Efficiency«.

»Efficiency« znači v kratkem času doseči boljši uspeh z manjšim trudom in naporom ter manjšo porabo dela in materijala.

»Efficiency« ni energija, ampak je le del sile in to bolje izkoriščene. »Efficiency« preprečuje nepotrebno trošenje energije, vendar pa ne zahteva — kot bi marsikdo mislil — naglice in površnost. »Efficiency« tudi ne more istovestiti s tem, kar znači beseda »sistem«. Sistemi ubijajo inicijativo. »Efficiency« ne upreže nikogar v nikak sistem, nasprotno, stori človeka prostega ter mu omogoča ustvarjati najboljše. Z eno besedo bi »Efficiency« pojasnil: »Več netto!« Torej več čistega — netto, stopnjevanje poslednjega uspeha. Beseda netto — čist je končno najvažnejša beseda v trgovskem jeziku.

Mož, ki ima prometa Din 200.000 in zasluži pri tem »čistega« dobička Din 50.000, je dvakrat tako marljiv in podjeten ter uvideven kot oni, ki dela z istim dobičkom pri Din 400.000 prometa.

To načelo naj velja vsakemu, izvzemši seveda špekulantu, ki ima običajno preveč denarja. Špekulacije niso »efficiency«, to je igranje, ne pa delo. S trajnostjo si špekulant napravi svoje odjemalce nasprotnikom in njegov slu-

čajni uspeh ni nikdar trajen. Prava trgovska umetnost, »Efficiency«, zahteva ustvariti si glas, ime, ki naj obrne pozornost in ugled drugih nase ter poleg tega misli na trgovske uspehe. »Efficiency« se danes uvaja v vsa področja, najbolj se pa upošteva v naslednjih:

1. **Gospodarsko vodstvo obratov**
pomeni izvajati osnovna načela »Efficiency« pri proizvajanju in najdemo to danes že v nekaterih naprednih obratih. Nekatera podjetja so res zelo napredovala na polju znanstvenega vodstva obrata. Tu se izdelujejo samo standardizirani deli. Program točno določen. Za vse je preskrbljeno in na vse se misli že naprej. Tu ni mogoč nikak krah, nobena težava in zapreka. Vsako delo se ponovi, za bodočnost je dobro preskrbljeno in izborno organizirano. To znači znanstveno vodstvo obrata. Noben obrat se ne more imenovati »efficiency«, ki ne dela po dobro premišljenem sistemu. Delavci so lahko osebeno še tako okretni, vendar pa, če delovni rezultati odvisijo od osebne okretnosti posameznika mesto pravilne organizacije obrata, potem je še vedno le navadna delavnica, ne pa tovarna. Odpoved kateregakoli posameznika lahko povzroči propad organizma.

Tovarna, res vzoren obrat, dobro u-

pravljen, ni samo veliko poslojje z velikim številom delavcev. Predstavljati mora organizem, kjer se dela porazdelijo v čim manjše delovne enote s čim točnejše izdelanimi standardnimi izdelki. Tovarna čevljev n. pr. veliko bolje uspeva, kjer je pri izdelovanju enega samega čevlja zaposlenih kakih 70 delavcev kot pa kaka pletilnica jopic, kjer dela celo jopico ena sama oseba od začetka do konca.

2. Vzganjanje osobja

znači izvajanje »Efficiency« z nastavljenici. Danes, ko je redek slučaj odnos med mojstrom in učencem, zavisi od nas vzgoja delovnega naraščaja. Delavec pride danes enostavno k poslu, počuti se ga zasilno in je nato prepuščen sam sebi in lastni inteligenci, da se sam vzgaja. Mojster, često sam prezaposlen, nima časa, da bi se zanimal za novince. Rezultat tega je, da lahko mirno trdimo, da danes doseže delavec samo 40 odstotkov možnega uspeha ali pa še manje.

Če bi bil delavec vzgojen, da bi delal tudi z možgani, ne pa samo z rokami, tedaj bi se delovna možnost zvišala v skoro vseh podjetjih na dvojno mero ter bi bil dobiček za delodajalca i za delojemalca obilnejši. Vedno in povsod podudarjam načelo: Preskrbite si sodelavce in ti vam bodo potem res delali. Po tem bi se moral ravnati vsak napreden obratovodja.

Doseči moramo, da ne bodo delali naši delavci in sotrudniki samo telesno, ampak tudi duševno. Če smo to dosegli, potem smo osnovali tudi »Efficiency« človeške nravi.

3. Umetnost prodajanja

tolmači »Efficiency« v tem, da si zagotovimo stare odjemalce in pridobimo nove. Dandanes se le še prečesto zanemarja umetnost prodajanja. Prodajne težave nas morijo, ne vemo pa si pridobiti naklonjenost kupcev, ki potrebujejo naše blago. Uljudnost in prijazenost napram kupcem še vedno pogrešamo v trgovskem poslovanju. Odjemalci so kot ptički: privabimo jih s kruhovimi drobtinicami uljudnosti, a so zelo plašljivi.

4. »Efficiency« v snubitvi (Werben) je novo veliko gospodarsko polje »Efficiency«. Naše trgovine so zadobile možnost govorice (potom reklame), govorice, ki jo morajo znati pravilno uporabljati. Nič ni hujšega in dražjega za trgovca kot nesmiselnost. Trgovina in sploh vsako podjetje, ki ima nesmiselnost in nesmotreno reklamo, sliči ljubimcu, ki v temi pošilja z roko poljube svojemu dekletu. On sicer ve, kaj dela, a nihče drug ne ve o njegovem dejanju.

Vsa štiri delovna polja trgovskega »Efficiency« so obrazložena. In ta so: znanstveno upravljanje in vodstvo obratov, šolanje osobja, umetnost prodajanja in reklama.

Produkcija konoplje v Jugoslaviji.

Med deželami, ki producirajo konopljo, je po poročilu Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine Jugoslavija na tretjem mestu. Rusija je imela l. 1928 obdelanih s konopljo 959.000 hektarov in je pridelala polovico svetovne produkcije; Italija je imela obdelanih 85 tisoč hektarov, Jugoslavija leta 1929 32.146 hektarov. Od leta 1920 dalje je narasel s konopljo obdelani svet v Jugoslaviji za 20 odstotkov, produkcija konoplje pa za 30 odstotkov. Francija, ki veliko producira, porabi ves pridelek doma.

Jugoslavija producira na leto povprečno 29 milijonov kg konoplje; od tega izvaja ca 13 milijonov kg. Ca 3 milijone kg predelajo jugoslovanske tovarne v vrvice, vrvi in tkanino, ostalo množino pa predelajo kmetje doma za domače namene. V Donavski in Vardarski banovini se prideluje konoplja izključno le kot industrijska rastlina za nadaljnje industrijsko predelovanje in za izvoz — v predelani obliki.

Izvaža se takozvana kmečka konoplja, polfabrikat, posušen poleti na solcu, pozimi v sušilnicah. Izvažajo se v manjši meri tudi še drugi konopljni izdelki.

Glavni izvozni okraji so: 1. Bačka (Donavska banovina) z glavnim krajem Odžaci, ki je tudi industrijsko središče. Polovica eksportirane kmečke konoplje je iz Bačke. Kolonisti iz Alzacije so v

18. stoletju kulturo konoplje dvignili do večjega razvoja. — 2. Leskovac, 2000 let star produkcijski okraj. — 3. Vranje; tu uspeva kvalitativno najboljša konoplja, kmečka konoplja je italijanski enakovredna.

Leta 1929 je eksportirala Jugoslavija za 95.800.000 Din konoplje. Eksport v Avstrijo je dal 34.412.000 Din, v Belgijo 461.000 Din, v Grčijo 3.899.000 Din, v Anglijo 603.000 Din, v Estonko 385.000 Din, v Italijo 111.000 Din, v Ogrsko 15.319.000 Din, v Nemčijo 24.800.000 Din, v Rumunijo 50.000, v Francijo 6.355.000 Din, v Českoslovaško 6.780.000 Din, v Švico 2.626.000 Din.

Da se zagotovi jugoslovanskemu blagu v bodoče prvovrstna kvaliteta in se zavaruje njegov dobri sloves v inozemstvu, je bila v okviru zakona glede kontrole za eksport namenjenih deželnih pridelkov izdelana izvedbena naredba glede kmečke konoplje, ki bo v kratkem objavljena. Naredba ureja pridelovanje, predelovanje in ovojnino (zabojnino). Kar posebno poudarjajo, je predpis, da se sme kmečka konoplja izvažati samo iz dveh okrajev, ki sta glede produkcije in predelovanja zares napredna: to sta Donavska in Moravska banovina. Vsaka za inozemstvo določena pošiljatev, ki odgovarja zakonitimi predpisom, se opremi z uradno vinjeto.

* * *

Izogibajte se izrazov - tujk!

Ali res ne moremo izhajati brez tujk? Stoletja se je delalo na tem, da imamo danes lep, čist jezik. Pa menijo nekateri, da jezik ni dovolj gibčen »sa fedrama« ter se ne more ž njim tako točno izraziti, če se ne »prišarafi« nekaj tujk, ki naj bi tudi bolj držale ter dvignile ugled pisca.

Trgovski jezik ima res veliko število tujk, kar ima svoj zgodovinski vzrok. Zunanji vplivi, pod katerimi je bila do nedavna naša slovenska trgovina, so povzročili, da so se zanesle v naš jezik besede-tujke. Najdemo izraze iz latinščine srednjega veka, strokovne besede iz italijanskega trgovskega jezika, francoskega, holandskega in angleškega. Obstojajo celi slovarji za trgovski jezik, ker tujih izrazov trgovci sami čisto ne razumejo.

Danes, ko se slovenska trgovina razvija, moramo posvetiti tudi tej točki svojo pažnjo. Trgovske strokovne šole so v to v prvi vrsti poklicane in tu bi se moralo smoteno delati na tem, da tujke izginejo iz trgovskega občevanja (bodisi pismeno ali ustmeno). Nam ni potreba slovarčkov tujk! — Nasprotno imamo čisto v življenju mnogo neprikl in škode radi uporabljanja tujk. — Na primer se dogodi zamenjava SKONTO in SKONTRO ali pa KASAKONTO in KASASKONTO.

To so vzroki, radi katerih moramo stremeti za odstranjevanjem tujk iz našega slovenskega jezika. Uporabljamo pa tudi danes še desede, ki so se tako udomačile in katerih pravzaprav niti z domačimi nadomestiti ne moremo, na primer: ček, štrajk, koks itd. »Sefac« pa popolnoma lahko nadomestimo s »predstojnikom« in direktorja« z »ravnateljcem« itd. Besede-tujke, ki jih zakon priznava kot strokovne, morajo pač ostati — zaenkrat — n. pr.: prokura, prokurist, trg. register.

Trgovec mora stremeti za tem, da je njegovo izražanje jasno in razloženo. — Razločnost in jasnost izražanja pa lahko dosežemo z lastnimi slovenskimi besedami.

Naštevam samo nekaj izmed onih, ki se stalno uporabljajo in človeku že presedajo:

à: po;
absolutno: brezpogojno, neomejeno, popolno;
artikel: blago, izdelek, predmet;
aviso: naznanilo, obvestilo;
avizirati: obvestiti;
bransa: stroka;
brutto-teža: kosmata teža;
circa: približno;
dato: (od) danes;
defektno: nepopolno, poškodovano;

direktno: neposredno, naravnost;
diversa: različno;
duplikat: prepis, dvojniki;
effektirati: izpeljati, izvršiti;
embalaža: zavojuina;
eventuelno: po možnosti, slučajno, če nanese;
eksklusivno: izključno, brez...;
extra: posebno, osobito;
faktura: račun;
informirati (se): podučiti, pozvedeti;
inklusive: vključno;
kompletno: popolno;
konvenirati: ustrezati (a ne: odgovarjati!);
kuverta: omot;
momentano: trenutno;
netto-teža: čista teža;
offerirati: ponuditi;
offerta: ponudba;
ordro: ukaz, nalog;
per 1. april: za 1. april;
perfektno: popolno;
prima kvaliteta: prvovrstna kakovost;
promptno: takojšnje, točno;
quantum: množina;
reelno: zanesljivo, stvarno;
respektive: ali, odnosno;
retour: nazaj;
retournirati: vrniti;
separatno: posebe, ločeno;
situacija: položaj;
sukcesivno: zapored, zaporedno;
ultimo: zadnjega v mesecu;
via: preko.

Slovensko predstavljene besede se morajo pač uporabiti pravilno v smislu stavka. Za večino tujih izrazov imamo dovolj domačih. Čemu ne bi teh uporabljali? Vas je mar sram lastnega, materinskega jezika?!

PANEUROPA

Die soziale und wirtschaftliche Zukunft Europas.

Tako se imenuje zanimiva knjiga, ki jo je v založbi Duncker in Humblot v Münchenu in Leipzigu izdal Andr. Fleissig, sin podpredsednika borze v Budimpešti. Knjiga ne ugiba o socialni in gospodarski bodočnosti Evrope, temveč hoče z analizo sedanjih gospodarskih, socialnih in političnih razmer Evrope izluščiti razvojne tendence ter dobiti na ta način pravilno razvojno črto, po kateri bodo razmere Evrope v prihodnosti najbrž hodile. Avtor se peča zato najprvo s panevropskimi toki, obravnava ruski problem, izrazi svoje stališče napram socializmu in kapitalističnemu gospodarstvu in pride do misli vseevropskega gospodarstva, do misli Panevrope. — Taka dela so prav dobra in nas z dotičnim vprašanjem res seznanijo in temeljito poučijo. Navadno se o takih vprašanjih prav zelo površno debatira in govori.

* * *

Gospodarska kriza v Belgiji.

Splošna gospodarska kriza, ki se pojavlja v večji ali manjši meri po celem svetu, je tudi v Belgiji jako občutna. Obseg krize najbolj kaže dejstvo, da je produkcija železa in jekla napram lanskemu letu nazadovala za skoro eno tretjino in da je petina martinovih pecij ustavila obratovanje. Kriza se pojavlja tudi v drugih strokah in je število brezposelnih delavcev v enem letu naraslo za 16.000, dočim jih dela 54.000 samo ob skrajno skrajšanem delovnem času.

Nazadovanje konjunktura na belgijskem delavskem trgu pa bi bilo vsekar še bolj občutno, če bi se brezposelni delavci ne izseljevali v Francijo, ki je zaposlila v zadnjih mesecih veliko število belgijskih delavcev. Težave se kažejo tudi na denarnem trgu. Cela vrsta večjih industrijskih podjetij si izposoja denar na tujih, predvsem francoskih in švicarskih bankah. Navzlic temu, da se kažejo pri emisijah težave, je pa finančni položaj belgijske industrije vendar še relativno ugoden, ker imajo podjetja velike rezerve in dobivajo kratkoročne kredite brez težav. — Težave pri plasiranju emisij so nastale predvsem radi tega, ker postopajo belgijska podjetja pri razdelitvi dividend jako previdno in izplačujejo razmeroma nizke dividende. Spričo tega se kaže stremljenje, da nudi trajnim naložbam v podjetjih izdatnejše obrestovanje. Posebno banke pritiskajo na podjetja, naj produkcijo do skrajnosti racionalizirajo in s tem zmanjšajo produkcijske stroške.

Nekateri industriji se upirajo temu, da bi prilagodili produkcijsko kapaciteto svojih podjetij konzumnim prilikam svojih tržišč, temveč stremijo za tem, da izpodrinejo iz domačega tržišča inozemsko konkurenco. Nekateri panoge industrije, kakor avtomobilska, oblačilna, tkalska, strojna, steklarska itd se v zadnjem času energično prizadevajo, da se izdatno povišajo uvozne carine. Posebno akcijo vodijo sedaj agrarci, ki so v carinskem oziru že marsikaj dosegli. Odločilni faktorji stremljenjem po povišanju uvozne carine niso naklonjeni, kjer so prepričani, da bi povišanje uvozne carine izzvalo protiodredbe proti belgijskemu izvozu, ki je za belgijsko gospodarstvo življenska potreba.

Bodočnost Indije.

Razvoj Indije je dvignil deželo na tako gospodarsko stopnjo, da jo lahko prištevamo med prve gospodarske velesile, namreč v primeri z gospodarstvom Amerike in Evrope. Temu stanju pa se ima vsekakor zahvaliti svojemu naravnemu bogastvu kot tudi zemljepisnemu položaju in vremenskim prilikam. Vendar pa se vsakdo spomni na revščino in bedo prebivalcev Indije, če nanese pogovor nanjo. Čemu taka ubožnost? Mnogi jo pripisujejo gospodarstvu Anglije, češ, da jo izmoggava in izkorišča upliv politike Angležev. Nekaj je res resnice na teh težkočah, ki jih povzroča odvisnost od Anglije. — Povod in vzrok neprilika pa je pripisovati tudi uplivu evropske civilizacije in kulture ter nje asimilacija z indijsko. Gotovo pa je, da bi bil upliv zapadne kulture na Indijo isti tudi, če ne bi bilo Angležev, ali pa da bi bil še celo pogubnejši. Življenski nivo bi bil nižji in revščina hujša. Priznati moramo Angležem, da so voljni pomagati Indiji in ji nuditi pomoč, vendar pa nočejo izpustiti vaje iz rok. Letošnji dogodki so jih ponovno prisilili, da se resno pečajo z indijskim problemom (Sir Simonovo poročilo!).

Vzrok posebnosti današnjega gospodarskega položaja Indije je iskati v glavnem v zadržanju Hindov, ki se odpovedujejo vsakemu aktivni trudu in

naporu za materijalni napredek; drugi vzrok so Bramani, ki hočejo s skrajno odločnostjo enkrat za vselej postaviti mejo in nepremostljiv prepad med posameznimi kastami — stanovskimi organizacijami.

Uprava in gospodarstvo Angležev se je do konca 19. stoletja omejila samo na zakonska dela ter skrbela za red in dobro upravo. Razvoj gospodarstva se je pričel šele v 20. stoletju pod vlado indijskega podkralja lorda Curzona. Boj za politične pravice in za popolnejšo samoupravo je vodil tudi vlado v novi gospodarski smeri. Indija je že od nekdanj poljedelska država; stalež celo izkazuje, da število poljedelcev narašča. Leta 1900 se je v populativnosti indijske vlade pričela industrializacija dežele, posebno v onih panogah, ki so bile že malo vpeljane. Leta 1923 je vlada s podporo državnega sveta uvedla načelno carinsko zaščito. S tem je hotela pomoči tudi izboljšanju gospodarskih organizacij in nudila mlademu izobraženemu svetu možnost sodelovanja in udejstvovanja tudi na polju trgovine, industrije in tehnike, med tem, ko so domačini - inteligenti od tega časa največ vstopali v upravne državne službe.

Zelo varljivo je presojati Indijo po staležih (statistikah) in nato podati neko splošno mnenje. V mnogih delih dežele se od l. 1900 ni nič izpremenilo, tembolj pa v nekaterih drugih delih.

Premogovna središča n. pr. so se neverjetno povzdignila in to v Bengaliji ter Biharju. V Jamshedpurju v Biharju je danes mogočno industrijsko središče, ki šteje približno 100.000 prebivalcev. Pred 30 leti je bil tu še pragozd in prebivalci divji narod. To pa še ne pojasnjuje razmer v Malabarju. Evropejec n. pr. ne bo sklepal iz nazadovanja petrolejske produkcije Romunije na položaj na Portugalskem. Če pa Evropejec govori o Indiji, gotovo stori to napako.

V mnogih delih Indije so se dogodile velike spremembe. Izdelovanje železa in jekla v Jamshedpurju leta 1927/28 izkazuje 644.926 ton surovega železa in jekla, leta 1900 pa še ni bilo sledu o tej industriji. Izdelovanje jute: leta 1900: 36 predilnic s 317.348 vreteni ter kapitalom 4-09 Cror in leta 1927/28: 93 predilnic z 1.083.816 vreteni in kapitalom 17-34 Cror (Crora je 10 milijonov rupij). Vzrok tega porasta juta-industrije je v tem, ker l. 1900 je imelo le malo domačinov delnice teh družb; danes pa število delničarjev-domačinov prekaša lastnike Evropejce (Indijci imajo približno 2/3 kapitala, vodstvo tovarn pa je prepuščeno zanesljivim Škotom, ki so strokovnjaki.) Oživiljenje največjega železo-jeklenega koncerna je zasluga domačina iz pokrajine Jamshedpur, t. j. Sir Rajendra Nath Mukerjee, ki je lastnik skupno z evropskimi strokovnjaki. Podjetja železo-jeklene industrije so se povzdignila na

pobudo Parsa-domačina v Tati, t. j. Sir Jamsetji Tata. Tudi v tem podjetju so inženjerji-inozemci enakopravni z domačini. Pred 30 leti ni še nikdo sanjal, da bo v teh pokrajinah tako razvita kaka industrija.

Ta gospodarski preobrat je posledica politike indijske vlade in podkralja lorda Curzona (sedaj lord Irwin). V Angliji sami njegove politike niso baš odbravali radi varnosti izvoza lastnih doma izdelanih predmetov v Indijo. Toda dogodki v Indiji ustvarjajo točno paralelo dogodkom v ostalih britskih dominijonih. V Angliji se ne morejo otresti misli, da ostali dominijoni in dežele, ki so pod britskim gospodarstvom, delajo za dvig lastne industrije; oni smatrajo ostale dežele le kot pridelovalnice surovin in živil, ki bi jih Angleži uvažali v zameno izvoza svojih končnih izdelkov. Ta misel je še danes v Anglijo močno ukoreninjena, kljub temu, da je Indija izrazito poljedelska država in bo tudi ostala. V dobro prebivalstvu bo, če se poljedelstvo še izboljša. Napredek Indije zadnjih 30 let se ne da zavreti; danes se že pričenjajo znanstvena raziskovanja za poljedelstvo, kar je velike važnosti. Slednje pa bo težko nudilo veliko korist navadnim prebivalcem-kmetovalcem, ker se za znanstvena izkustva še poljedelci v Angliji malo zanimajo, kaj šele v Indiji.

* * *

Razno

Omejitev pridelovanja hmelja v Češkoslovaški. Češke in nemške organizacije za pridelovanje hmelja v Češkoslovaški so izdale oklice na hmeljarje, naj v bodoče omejijo pridelovanje kolikor le mogoče, sicer bo v bodočem letu ruin hmeljarstva neizogiben in bo prišlo do enakih strašnih razmer, kot je prišlo v Jugoslaviji. Letos je državna oporna akcija najhujše še preprečila, sicer bi bila cena hmelja gotovo padla na 100 do 200 Kč.

Amerika in Francija bosta dovoljevali inozemska posojila. Razgovori med guvernerjem Francoske banke Moretom in guvernerjem newyorške Federal Reserve Banke Horrisonom o skupni inozemski posojilni politiki na podlagi njih velikih zlatih rezerv so dovedli po poročilu »Matin«-a do dalekosežnega sporazuma, kateremu bi se mogle poznaje kdaj priključiti eventualno tudi Anglija, Švica, Holandija in Skandinavija. Po informacijah omenjenega lista sta prišla guvernerja do zaključka, da se abstinenčna politika glede na inozemska posojila trajno ne da nadaljevati.

Tudi Francijo skrbi brezposelnost. Na kratko smo že omenili, da se je tudi v Franciji javila brezposelnost, čeprav seveda niti daleko ne v taki izmeri kot v Angliji, Nemčiji ali U. S. A. Sedaj bemo: Vprašanje brezposelnosti pričinja vznemirjati tudi Francijo. Že več tednov število brezposelnih v Franciji raste, počasi sicer, a stalno, in v nekaterih industrijskih centrih zaznamujejo že visoke številke brezposelnih. Spričo tega in spričo preobilice inozemskih delovnih moči na francoskem delovnem trgu so delavske zveze stopile v stik z ministrom dela. Hočejo izvesti ukrepe in so jih deloma že izvedli, da se zajezi dotok inozemskih delovnih moči. Vse panoge delavnih uprav so dobile navodila, naj se resno pečajo z vprašanjem rastoče brezposelnosti. Torej je prišla tudi Francija na vrsto.

Norveško trgovsko brodovje se je v letu 1930 pomnožilo za skoraj 100 ladij z vsebino ca. 500.000 ton; prav toliko ladij z isto vsebino se pa še gradi.

Statistika Češkoslovaške. Po zgledu drugih držav (Nemčije, Italije itd.) je izdal tudi Statistični urad Češkoslovaške poleg velike statistike tudi manjšo, a vseeno zelo bogato izdajo. Češka izdaja je izšla v začetku julija, nemška pa te dni, z naslovom »Statistische Uebersicht der Tschechoslowakischen Republik« (350 strani, 25 Kč broš., 35 Kč vezana).

Trgovska bilanca Češkoslovaške za mesece januar—november izkazuje 16 milijard Kč izvoza in 14,4 milijard Kč uvoza, torej aktivni saldo 1600 milijonov Kč. Tako izvoz kot uvoz sta proti lanskemu letu padla za 2200 in 2600 milijonov Kč.

Dividenda Francoske banke za drugo polovico leta 1930 je določena z 287 franki, toliko kot lani. Ker je bila dividenda prvega polletja s 335 franki za 100 frankov večja kot lanska, rezultira skupna dividenda 620 frankov proti 526 frankov v prejšnjem letu.

Zakon o pšenici v Holandiji uvaja zapoved, da se mora importirana pšenica na četrtino pomešati s holandsko pšenico.

Dividend in obresti na vrednotne listine v U. S. A. bodo izplačali v januarju za ca 1121 milijonov dolarjev proti 712 milijonom v decembru in 1120 milijonov v januarju 1930.

Češkoslovaški sindikat hmelja naznana sklep vlade, da bo pridelovanje hmelja podpirala le s pogojem, da se s hmeljem obdelani svet pri vseh producentih radikalno skrči.

Umetno svilo iz naravnega plina je napravil ameriški profesor Hibbert. Praktično nima ta iznajdba nobenega pomena, ker bi stal 1 kg umetne svile par desetisoč dinarjev.

Produkcija sladkorja v Franciji je z 1 milijonom ton prvič prekoračila konsum, in sicer za ca. 100.000 ton. Vršijo se pogajanja o omejitvi produkcije v svrhu prilagoditve konsumu.

Zlate zaloge Francoske banke so dosegle vsoto 52.238 milijonov frankov. Obtok bankovcev v Franciji je precej stalen in se giblje okoli 75 milijard frankov.

Crédit Foncier de France, največja francoska hipotekarna banka, bo zvišala glavnico od 300 na 625 milijonov frankov, da zadosti potrebam povečanega poslovanja.

Obtok bankovcev v Češkoslovaški je bil o Božiču izkazan s 6960 milijoni Kč (lani 7360 milijonov); kritje je bilo 49,4-odstotno.

Vse kanadske aviatične družbe so sklenile dogovor o skupnem enotnem delovanju.

GOSPODARSKA KRIZA TUDI V FRANCJI.

V »Liberté« je neki francoski industrialec dvignil vznemirjujoč glas o rastoči gospodarski krizi in brezposelnosti v Franciji. Oficijelna številka o brezposelnih je daleko pod pravimi razmerami. V Parizu in okolici in tudi v drugih industrijskih centrih je le še malo podjetnikov, ki števila delovnih ur niso bistveno omejili. Nekatera podjetja delajo samo še od torka zjutraj do petka zvečer, torej 32 ur, namesto 48; druga zopet delajo na dan samo 5 do 6 ur ali pa delajo v dveh ali treh dneh s skrajšanim delovnim časom. Velika brezposelnost, ki je pa statistika še ni zabeležila, vlada med trgovskimi, bančnimi in drugimi posredovalnimi potniki, prostimi senzali, prodajalci v blagovnih hišah itd. Položaj se ne sme presojati optimistično. — Francoski finančni minister Germain-Martin pa pravi, da je Francija res prizadeta od svetovne gospodarske krize, da njen eksport nazaduje itd., da se pa ne sme prezreti gibanje kapitala, ki neprestano v Francijo doteka in se tam investira. Ta dotok je dokaz zaupanja inozemstva v francoski denar in v gospodarski razvoj Francije. Minister se v zaključku ostro obrača proti pesimistom.

Dobava-prodaja

Dobave. Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik (Srbija) sprejema do 11. januarja 1931 ponudbe glede dobave 5000 kg strojnega olja in 5000 kg cilindrskega olja. — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 14. januarja 1931 ponudbe glede dobave 5000 kilogramov tračnih žebeljev. — Dne 12. januarja 1931 se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu ofertalna licitacija glede dobave kompletnih skretnic; do 13. januarja 1931 pa glede dobave rebraste pločevine. — Dne 13.

januarja 1931 pri Direkciji državnih rudarskih preduzeča v Sarajevu glede dobave hrastovih železniških pragov. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Dne 13. januarja 1931 se bo vršila pri Glavnem sanitetnem skladišču v Zemunu ofertalna licitacija glede dobave 235.000 komadov zamaškov iz plutovine; dne 15. januarja 1931 pa glede dobave 500 kg hidroklornega kinina. — (Predmetni oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem skladišču.)

Dobave. Direkcija drž. rudnika Kreka sprejema do 8. januarja 1931 ponudbe glede dobave jeklenih palic, 2000 m jeklenih vrvi, 10 komadov koles za sesaljke, 150 komadov železne pločevine za konstrukcije, raznega orodnega jekla ter glede dobave 1 ventila. — Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 8. januarja 1931 ponudbe glede dobave raznega električnega materiala ter glede dobave 300 m³ mehkega jamskega lesa. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 12. januarja 1931 ponudbe glede dobave žarnic. — Dne 9. januarja 1931 se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu ofertalna licitacija glede dobave raznega telefonsko-telegrafskega materiala. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Prodaja lesa in drv. Direkcija šum v Ljubljani sprejema do 7. januarja 1931 ponudbe glede prodaje lesa in drv. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).

Prodaja lesa. Direkcija šum Brodske imovne občine v Vinkovcih sprejema do 10. januarja 1931 ponudbe glede prodaje lesa. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Večja doba železniških pragov za grške železnice. Društvo Peloponeskih železnic v Atenah je razpisalo javno licitacijo za nabavo 90 tisoč železniških pragov in 231 m³ specialnih pragov z rokom prejema ponudb v zaprtih kuvertah 8. januarja 1931. Razpis s podrobnimi pogoji je interesentom na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.

Srečno in veselo Novo leto 1931 želi

1 Ant. Krisper Coloniale

9 LJUBLJANA

Lastnik: JOSIP VERLIČ

3 Veletrgovina kolonijalne robe. Velepražarna kave. Mlini za di-
1 šave. Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka. Mineralne vode

KUVERTA

DRUŽBA Z O. Z.

Tvornica kuvert in konfekcija papirja

LJUBLJANA

Vožarski pot 1 Karlevska c 2

USTANOVLJENO 1852

TEOD. KORN

LJUBLJANA, POLJANSKA CESTA 8

(PREJE HENRIK KORN)

KROVEC, STAVBNI, GALANTERJSKI IN OKRASNI
KLEPAR / INSTALACIJA VODOVODOV / NAPRAVA
STRELOVODOV / KOPALIŠKE IN KLOSETNE
NAPRAVE / CENTRALNA KURJAVA

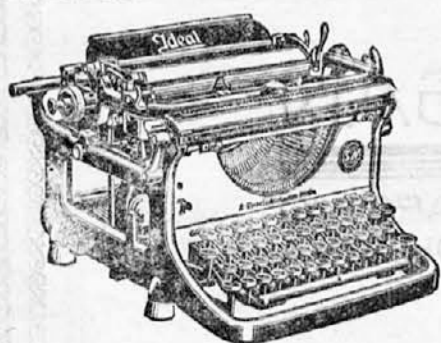
Motvoz Grosuplje

domać slovenski izdelek • Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.

Grosuplje pri Ljubljani

Ustanovljeno leta 1906

IDEAL

Ljubljana
Gradišče 10

Najpopolnejši stroji!
Vsak kupec najboljša
referenca.

Tudi na obroke dobavi
tvrdka

THE REX CO.

ERIKA

Zagreb
Sajmište 56

Telefon štef. 2263

Srečno in veselo Novo leto 1931

že le sledeče tvrdke:

T. EGER

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta št. 2

T. Mencinger

Ljubljana

Sv. Petra cesta

Srečno in veselo
Novo leto 1931

želi vsem svojim
cenj. odjemalcem

Centrala

Ivan N. Adamič

vrvarna

Ljubljana

Podružnice:

Maribor, Vetrinjska 20
Celje, Kralja Petra c. 33
Kamnik, Šutna šte. 4

Tovarniška zaloga
usnja

L. GERKMAN

Ljubljana

Cankarjevo nabr. 1

Marchiotti I.

Ljubljana

Sv. Petra cesta

A. PAULI

trgovina z žitom, moko
in deželnimi pridelki

Ljubljana

Sv. Petra cesta 38
Sv. Petra nasip 37

f Drogerija
fotomanufaktura

ADRIA

Ph. Mr. S. Borčič

Ljubljana
Šelenburgova ulica 1

Franc Slamič

mesarija

tvornica mesnih iz-
delkov in konzerv

Ljubljana

Gospodsvetska c. 6

Trgovina z železnino

Stanko Florjančič

Ljubljana

Sv. Petra cesta 35

Bogdan Žilič

trgovina
z železnino

Ljubljana

Al. Ščurk

Ljubljana, Dunajska c. 12

Delikatese
špecerija
zajutrkovalnica

J. Globočnik

& drug

Ljubljana

Simon Kunčič

izdelovalec soda vode

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 45

prodaja
drv in premog

J. WANER

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 12

HOTEL ŠTRUKELJ

LJUBLJANA

Dalmatinova ulica

Kolinska
tovarna hranil
d. d.

LJUBLJANA

Kr. Dvorni dobavitelj

ANTON VERBIČ

delikatese, špecerija

Ljubljana

Stritarjeva ulica

Restavracija

„Novi svet“

Ljubljana

Hotel

„Slon“

Restavracija

Kavarna

Kopališče

Prav uspeha polno
Novo leto 1931 želi
vsem svojim cenj.
odjemalcem tvrdka

A. VOLK, Ljubljana

Resljeva cesta 24

IVAN DOGAN

STROJNO MIZARSTVO
IN ZALOGA POHIŠTVA

LJUBLJANA, DUNAJSKA C. 17

„Sladkor“ družba z o. z.
Ljubljana, Dunajska cesta 1
 (palača Ljubljanske kreditne banke)
 želi vsem svojim p. n. odjemalcem
srečno in veselo Novo leto 1931

„Vinocet“ tovarna vinskega
 kisa, družba z o. z.
Ljubljana
 želi vsem svojim cenjenim odjemalcem
veselo in srečno Novo leto 1931

SREČNO NOVO LETO
 ŽELI SVOJIM POSLOVNIM
 PRIJATELJEM TVRDKA
LEVSTEK & OBLAK
 RAKEK

ANTON STACUL
Ljubljana
 želi vsem svojim cenjenim odjemalcem
srečno in veselo Novo leto 1931

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1931
 želi vsem svojim cenjenim odjemalcem
Ljubljanska
gradbena družba z o. z.
Ljubljana

Parna pekarna in sladničarna
Franc Dolinar
 Pred Školijo 11 **Ljubljana** Poljanska c. 19
 želi vsem svojim cenjenim odjemalcem
srečno in veselo Novo leto 1931

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1931
 ŽELI
A. KEBER
 izdelovanje in prodaja oljnatih
 barv, lakov in firnežev
Ljubljana -- Marijin trg šte. 8

Srečno in veselo Novo leto 1931
 Stavbno in umetno mizarstvo
A. ROJINA & Co., LJUBLJANA
 Slomškova ulica Kolodvorska ulica

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1931
 ŽELI VSEM SVOJIM CENJENIM ODJEMALCEM
Karl Prelog
 LJUBLJANA -- GOSPOSKA ULICA ŠTEV. 8

VSEM CENJENIM ODJEMALCEM IN NAROČNIKOM IZ
 TRGOVSKIH, INDUSTRIJSKIH IN OBRTHNIH KROGOV
SREČNO NOVO LETO!
 Učiteljska tiskarna in knjigarna
 v Ljubljani

Srečno in veselo
 Novo leto 1931
 ŽELI
 UMETNA KNJIGOVEZNICA
IVAN MOLK
 Tovarna
 zaklopnih map Ljubljana, Cankarjevo nabr. 13

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1931
 želi vsem svojim cenjenim odjemalcem
SREČKO POTNIK IN DRUG
 parna destilacija esenc, eteričnih proizvodov, eterov
 ter izdelovanje sadnih sokov, marmelade i. t. d.
LJUBLJANA, METELKOVA ULICA 13

Vsem cenjenim odjemalcem se zahvaljujem že leč jim
SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1931
Jernej Jelenič
 tovarna vinskega in špiritovega kisa
Ljubljana, Stara pot št. 1

Srečno in veselo Novo leto 1931
 želi vsem svojim cenjenim odjemalcem
Jernej Ložar, Ljubljana
Sv. Petra cesta 20
 Izdelovalnica sportnih in modnih oblek

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1931
 želi
Ivan Zakotnik, Ljubljana
 mestni tesarski mojster
 Ustanovljeno leta 1880
Kobaridska ulica 45

Srečno in veselo Novo leto 1931
 želi vsem svojim cenjenim odjemalcem
 Parna pekarna
Jakob Kavčič, Ljubljana

Kavarna „Evropa“ in Svrtišče „Lovački rog“

▼ Ljubljani

▼ Zagrebu

Anton in Terezija Tonejc

Cenj. gostom in prijateljem srečno Novo leto!

Srečno in veselo Novo leto 1931

želi vsem svojim cenj. odjemalcem

Ig. Žargi, Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 3 in 1

Srečno in veselo
Novo leto 1931

K. Pučnik

krojaški mojster

Ljubljana

Tavčarjeva ulica št. 3

Srečno in veselo Novo leto 1931

Elektrotehnično podjetje

Ivan Mihelčič

Ljubljana, Borštnikov trg 1

Srečno in veselo Novo leto 1931

želi

„GROM“

carinsko-posredniški in špedicijski bureau

Ljubljana, Kolodvorska ulica 41

Podružnice: Maribor, Jesenice, Rakek

Srečno in veselo Novo leto 1931

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

tvornica konjaka in likerjev, veležganjarna

Viktor Meden

Ljubljana, Celovška cesta št. 10

Telefon št. 2071

Srečno in veselo
Novo leto 1931

želi vsem svojim
cenj. odjemalcem

ELEKTROTVRDKA

A. VERBAJS

LJUBLJANA

Gospodarska 13

Srečno in veselo
Novo leto 1931

želi

Ivan Jax i sin

Ljubljana, Gosposvetska 2

tovarniška zaloga šivalnih, pisalnih in pletilnih strojev ter koles

Srečno in veselo
Novo leto 1931

želi

Matej Orehek

modna trgovina, export
„ORO“ čevljev ročnega izdelka

Ljubljana, Kolodvorska 26

Srečno in veselo
Novo leto 1931

želi vsem svojim
cenj. odjemalcem

K. JURMAN

kraljevi dvorni optik

LJUBLJANA

Srečno in veselo Novo leto 1931

želi vsem svojim cenj. odjemalcem

Podjetje za tehnične in elektrotehnične naprave

Slavko Kolar, Ljubljana

Dunajska cesta št. 22

Srečno in veselo Novo leto 1931

želi vsem svojim cenj. odjemalcem

V. LESJAK

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica št. 3

Srečno in veselo Novo leto
želi vsem cenj. odjemalcem

Osvald Obeic

velvetrgovina galanterije in pletilni
Ljubljana, Pred Škofijo 15

Srečno in veselo Novo leto
želi vsem cenj. odjemalcem

Alojz Fuchs

juvelir
Ljubljana, Šelenburgova 6

Srečno in veselo Novo leto
želi vsem cenj. odjemalcem

KONFEKCIJA

„FRANDE“

nasproti drams. gledališča

Tiskarna „Mercur“, Ljubljana

trg. industr. d. d.

Gregorčičeva ulica 23

želi svojim cenj. naročnikom in odjemalcem

srečno in uspešno

Novo leto 1931!

in se priporoča za nadaljno naklonjenost.

Srečno in veselo novo leto 1931

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

KASTELIC in DRUG

TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO
Ljubljana, Aleksandrova cesta šte. 9

Generalno zastopstvo Združenih papirnic Vevče, Goričane in Medvode, d. d. v Ljubljani in Sladkogorske tovarne papirja in lepenke, d. z o. z., Sladki vrh, p. Št. 11j pri Mariboru.

Srečno
in veselo
Novo leto
1931
vsem
odjemalcem
mojih
domaćih
proizvodov
**ADRIA'-
COLONIALE**
Filip Šibenik
tvornica
pecivnih
praškov
Ljubljana

Srečno in veselo Novo leto 1931

želi

TVORNICA „BAKULA“ IN STUKATURNEGA TRSJA

Josip R. Puh

Ljubljana, Gradaška 22

ZALOGA PARKETOV IN STREŠNE LEPENKE

„Meraki“

ŽELI VSEM SVOJIM CENJ. ODJEMALCEM

veselo in srečno novo leto 1931

Medič-Zankl, Ljubljana

družba z o. z.

TOVARNA OLJA, BARV IN LAKOV

Veselo in srečno Novo leto 1931

želi vsem svojim
cenj. odjemalcem

ANT. KRISPER

LJUBLJANA

Veselo in srečno Novo leto 1931

želi vsem svojim
cenj. odjemalcem

PIPAN & CIE KEM. KOMERC.
DRUŽBA Z O. Z.

LJUBLJANA

Srečno in veselo Novo leto 1931 želi

L. MIKUŠ

LJUBLJANA, MESTNI TRG 15

Ustanovljeno leta 1839

Dežniki

Na malo!

Na veliko!

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1931

ŽELI VSEM SVOJIM CENJENIM ODJEMALCEM

MERCINA & DRUG

TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO
Ljubljana, Kolodvorska ul. št. 8

Glavno zastopstvo in samoprodaja za Slovenijo vseh izdelkov
tovarne za dokumentni in kartni papir

Bratje Piatnik, Radeče

Slovenia Transport

Železniško-carinsko, špedicijsko in transportno podjetje

LJUBLJANA

MIKLOŠIČEVA C. 21 (Palača Vzajemne zavarovalnice)

Želi cenjenim naročnikom in trgovskim prijateljem

Srečno novo leto!

„KVERTA“ D-2
LJUBLJANA
Karlovska c. 2 Vožarski pot 1

TVORNICA KVERT in
KONFEKCIJA PAPIRJA

Želi vsem
svojim cenjenim odjemalcem
SREČNO IN VESELO LETO
1931

**Carinsko posredništvo
Ivan Breščak**

Telefon šte. 27-18 — LJUBLJANA — Miklošičeva c. šte. 21

se priporoča in

želi srečno novo leto 1931

Srečno in veselo Novo leto 1931
želi vsem svojim cenj. odjemalcem

Ig. Vehar

SPLOŠNO MIZARSTVO, LJUBLJANA, Gradaška 12

Jvan Jelačin, Ljubljana

veletrgovina s kolonijalnim in špecerijskim blagom

želi svojim gg. odjemalcem
srečno novo leto 1931!

„DUNAV“

Zavarovalna delniška družba v Zagrebu

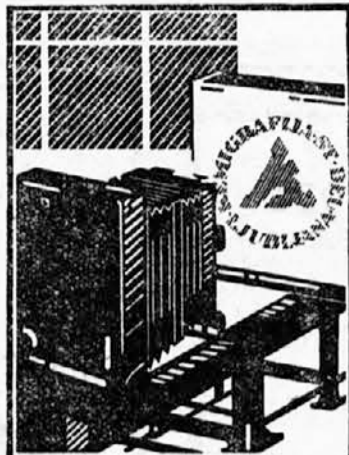
PODRUŽNICA V LJUBLJANI

Telefon 24-05 Šelenburgova ulica 3

Zavaruje

po najugodnejših pogojih proti škodam: vsled požara, vlom-ske tatvine, razbitju stekla, transporta, nezgod in zakonitega jamstva. Prevzema tudi zavarovanja avtotaksa, avtojamstva ter sklepa življenjska zavarovanja vseh vrst z in brez zdravniške preiskave za slučaj doživetja in smrti, otroška in šteditna zavarovanja po najmodernejših kombinacijah in cenih tarifnih. Police naše družbe sprejema ministrstvo vojne in mornarice kot kavejico pri ženitvi gg. oficirjev.

Vsa potrebna pojasnila so na razpolago pri vseh naših glavnih in krajevnih zastopstvih.

— IZDELUJE SOLIDNO —
KLIŠEJE

— VSEH VRST PO-FOTOGRAFIJAH —
— PLI-RISBAH-V-ENI-ALI-VEČ-BARVAH —
— KONKURENČNE CENE —

KLIŠARNA ST. DEU LJUBLJANA
GAL. MATINOVA ULICA ŠT. 13

VINOCET

tovarna

vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana

nudi najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz pristinega vina.

Tehnično in higijenično

najmoderneje ureje-

na kisarna v Ju-

goslaviji.

Pisarna:

Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadstr.

Zahtevajte ponudbo!

Mnogo poslovnih uspehov
v letu 1931 želimo vsem
našim cenj. odjemalcem

GREGORC & Ko.

veletrgovina špecerijskega, koloni-
jalnega blaga, raznega žganja in
špirta ter velepražarna za kavo
LJUBLJANA Vošnjakova ulica

SPEDIJSKO PODJETJE

R. RANZINGER LJUBLJANA

Telefon št. 20-60

prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastno
skladišče z direktnim tirom od glav. kolodvora
Carlinsko skladišče. Mestne trošarine prosto skladišče. Carinsko po-
sredovanje. Prevoz pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili

Trgovci in industriji!

Trgovski list

se priporoča za
inseriranje!

Brzjavci: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina koloni-
jalne robe. Velepra-
žarna kave. Mlini
za dišave

Ljubljana
Dunajska cesta 33

Zaloga špirta, raz-
nega žganja in ko-
niaka. Mineralne
vode

Čočna postrežba Ustanovljeno leta 1840 Ceniki na razpologo

PRISTOU & BRICELJ

črkoslikarja specijalista

LJUBLJANA

Telefon 2908

Resljeva cesta 4

Ustanovljeno l. 1903

Sv. Petra cesta 39

Specijaliteta: steklene napisne table
svetlobni reklamni napisi
pločevinaste črke

NOVOST: Od dnevne svetobe
bleščeče napisne table

„JUGOSLAVIJA“

Splošna zavarovalna družba

Ravnateljstvo za Dravsko banovino
v Ljubljani

SKLEPA:

1. požarna zavarovanja,
2. življenjska zavarovanja,
3. nezgodna in jamstvena zavarovanja,
4. zavarovanja proti škodam zaradi tatinskega vloma,
5. transportna zavarovanja,
6. zavarovanja proti škodam zaradi razbitja stekla.

Največji tu delujoči zavod. — Družba je prevzela od »Graške
vzajemne zavarovalnice« in od zavarovalnih družb »Feniks«
(požarni oddelek) in »Franko-Hongroise« ves njih kupčijski
obstoj v naši državi Najnižje tarife. Takojšnja izplačila škod.
Po naredbi ministrstva za vojsko in mornarico nadomeščajo
police zav. družbe »Jugoslavijec« ženitvene kavejice za častnike.

Telefon 2571

Pisarna: Dunajska cesta 15

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 50 (v iastnem poslopiu)

Brzjavke: Kredit Ljubljana — Telefon šte.: 2040, 2457, 2548; Interurban: 2706, 2808

Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila,
predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepoziti itd.

